

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena numeru pojedynczego mk. 25

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po po
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.

Dziś Premjera!

Dziś Premjera!

II serja (ostatnia)

monumentalnego filmu
:: egzotycznego ::

„WŁADCA TAGHORY“

p. t. „W obliczu śmierci“ Wschodni dramat w 6 aktach.

Na szczególną uwagę zasługują sceny następujące: Wielka zabawa maskaradowa na okręcie. Najnowsze tańce, najnowsze Kostjmy. Oryginalny balet „BI-BA-BO“. Wybuch pożaru na okręcie. Wstrząsająca katastrofa na pełnym morzu. Druga serja zawiera streszczenie pierwszej serji.

Zarząd Banku Ziem Kresowych

Spółka Akcyjna (Kresbank) w Równem, na Wołyniu, Szosowa 68

podaje do wiadomości, że z dniem 16 b. m. otwarty został

Oddział w Łodzi

ul. Moniuszki (Pasaż Majera) № 1, który załatwia wszelkie czynności, wchodzące w zakres bankowości.

Kapitał zakładowy 50.000.000 spłona wpłacony

(w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia podniesiony do 100.000.000 marek).

Rada Nadzorcza: Prezes—Konrad Dynowski, wice-prezes—Ed. Woyniłłowicz; członkowie: Fr. Jaroszyński, St. Frycz, Piotr Bekerman, Antoni Remiszewski, Wojciech Missala, zastępca—O. Prusak. Zarząd: Prezes—Robert Lutringer; członkowie: Witold Bekerman, Marek Lipszyc; zastępcy: E. Chmielewski, M. Engel. Dyrektor zarządzający: Edward Wieniawa-Chmielewski.

Oddział Likwidacji Demobilu Wojskowego
sprzedaje

Maszyny rolnicze, Parniki, Wagi w Łodzi
Muślin, Stare trzewiki, Obcinki wojskowe i filcowe w Warszawie
Dynamomaszynę, Kable, Izolatory w Wilnie
Lokomobile 10 H.P. w Piąsku
Samochody, Parowozy, Podkowy, Odpadki skór, filcu i czapraków w Poznaniu

Szczegóły patrz: — „**DEMIBIL**“ zeszyt 23-gi.
Termin składania ofert 8 marca 1922 r. 238-1

Polityka zagraniczna Niemiec.

Niedawno dowodiliśmy na łamach „Głosu Polskiego“ konieczności porozumienia gospodarczego z Niemcami z punktu widzenia interesów polskich. Kwestją jest zupełnie odrębną, czy możliwość dokonania tego istnieje z punktu widzenia przewodnich zasad niemieckiej polityki zagranicznej. Odpowiedź na pytanie to, może dać jedynie głębsza analiza politycznej psychologii niemieckiej. Psychologia ta od czasu Bismarcka, a raczej od czasu istnienia Rzeszy niemieckiej, odznacza się wybitną cechą: podporządkowywania polityki zewnętrznej sprawom partyjnym. Doskonałym przykładem jest tu polityka stronnictwa junkrów pruskich. Partja ta dążyła do wzmocnienia autokratyzmu tronu i oligarchji arystokratycznej, którą sama stanowiła. Zdawało jej się, że ścisły stosunek z autokratyczną Rosją jest podstawą utrzymania konserwatywnego w Niemczech. Partja ta w praktyce poświęciła przyszłość polityczną Niemiec dla mrzonek utrzymania interesów partyjnych wewnątrz kraju. Rzesza niemiecka mogła od 1902 do 1905 roku pokonać, poniesionej przez Rosję i po rewolucji, która wybuchła, zupełnie spokojnie napaść na Rosję, rozbić ją szczerze i przelać

politykę okrażenia Rzeszy niemieckiej, która już wtedy miała bardzo silne zaczątki i jasno się zarysowywała. — Francja, która wtedy była po procesie Dreyfusa i wówczas miała tylko 2-letnią służbę wojskową, była tak słaba, że nie mogło być mowy o wtrąceniu się jej do ewentualnego konfliktu rosyjsko-niemieckiego. Anglja, jako sprzymierzeniec Japonji i nienależący jeszcze wyraźnie do ententy, pozostałaby zapewne neutralną. Wrazie rozbięcia Rosji w okresie 1902 do 1905 roku przez Niemcy, mowy być nie mogło o wojnie 1914 r. i Rzesza niemiecka mogłaby spokojnie oczekiwać nowych konstatacji politycznych.

Partja junkierska zamiast zrobić to, co leżało w interesie Rzeszy, postąpiła wprost przeciwnie: wzmocniła Rosję radami, pozwoliła jej zgnieść rewolucję, zabezpieczając w zupełności carat na Zachodzie, ale wskutek tego przygotowała politykę okrażenia Niemiec i swoją porażkę w 1914 r.

Drugim jaskrawym przykładem podporządkowywania polityki zewnętrznej polityce partyjnej jest stanowisko partji centrowej niemieckiej wobec Austrii i Włoch. Partja centrowa, będąc grupą ultra-katolicką, podtrzymywała dą-

żenia polityczne katolickiej Austrii Wiedząc, że dążenia te mogą doprowadzić do konfliktu europejskiego, mimo to wzmocniła swój wpływ wewnętrzny, ryzykując całą przyszłością Rzeszy. W kwestji włoskiej partja centrowa, zblizona do Watykanu zawsze przeciwdziałała imperialistycznym i nacjonalistycznym dążeniom Włoch, ponieważ były to dążenia, z którymi się identyfikował Kwirynał, a przeciw którym Watykan był wrogo usposobiony. Partja centrowa zajęła opozycyjne stanowisko w stosunku do Włoch, zarówno w czasie wojny Trypolitańskiej, jak i w kwestji bałkańskiej. Nie mogła ona przeoczyć, że hamując imperialistyczne dążenia Włoch, zmniejsza antagonizm tychże w stosunku do Anglii z jednej strony, z drugiej musi rozniecić we Włoszech nacjonalistyczne dążenie w kierunku irydynty austriackiej. Tak więc polityka centrum niemieckiego przygotowywała oderwanie się Włoch od trójprzymierza na wypadek wojny.

Możnaby przytoczyć wiele takich przykładów, dotyczących się rozmaitych ugrupowań w Niemczech (z wyjątkiem demokratów), a więc: podporządkowywanie interesów międzynarodowych Rzeszy niemieckiej interesom partyjnym przez partję biurokratyczną w stosunku do Anglii, podporządkowywanie interesów międzynarodowych

Idealny środek przeczyszczający dla dorosłych i dzieci
czekolada
„**BRASTIN-LUBELSKI**“
do nabycia w aptekach i składach aptecznych. 2393-4

Fokowe — **PALTA**
Krecikowe
oraz lasy niebieskie i alaska bardzo tanie.
Wł. Opatowski, Cegielniana 56 front. i piętro. 420-

DZIŚ
Szeptka Warszawska
Satyra polityczno-literacka (po raz ostatni)
W Tetrze Miejskim w Łodzi przy ul. Cegielnianej 69 98-1

Każdy kupiec
winien być na Targu Poznańskim
19-22. marca 1922.

KINO CORSO
Zielona 2.

KRÓL CYRKU
egzotycznie atrakcyjny dramat amerykański, znanej wytwórni „Universal Film Manufacturing Co w New Jorku“.

— W obrazie tym występują: —
Ulubieniec całego świata
Eddie Polo
z uroczą partnerką
Eileen Sedgwick

SALA FILHARMONJI
Czwartek, d. 23 lutego r. b. o g 8.15 w
„**Madame. Butterfly**“
w kostjumach
Opera w 4 aktach, max. Fucinięgo.
(w języku polskim).

Sejm wileński zdecydował.

Przyjęcie uchwały zasadniczej.

WILNO, 20 lutego (Telegram własny „Głosu Polskiego”) — O godzinie 6.15 ogłoszono wynik głosowania w sprawie formuły orzekającej.

Uchwała zasadnicza przyjęta została 98 głosami przy 6 wstrzymujących się od głosowania. Wstrzymały się mianowicie od głosowania Polska Partja Socjalistyczna, oraz grupa Mickiewiczów.

Przeciwko przyłączeniu Wileńszczyzny do Polski nie wypowiedział się nikt.

Po zakomunikowaniu wyniku uchwał, wśród zebranych zapanował nieopisany entuzjazm. Wszyscy posłowie powstają z miejsc i odśpiewują „Rotę”. 3 posłowie zawieszają w sali nad marszałkiem sztandar Rzplitej polskiej.

Następnie odczytano adres delegacji pasa neutralnego, poczem marszałek mówi: „Czujemy się synami Rzeczypospolitej. Przyjdzie czas, że bratni naród litewski zrozumie i przyłączy się do nas. Nie może być obalone dzieło, zrodzone z wielkiej miłości. Niech żyje Rzeczpospolita polska, niech żyje Piłsudski, niech żyje Żeligowski.”

Posłowie wychodzą na balkon, wicemarszałek Krzyżanowski ogłasza tłumom uchwałę. Od okrzyków nieprzejrzanych mas, zgromadzonych przed sejmem w gmachu sejmu drżą szyby. Formuje się pochód do katedry.

Tekst uchwały.

WILNO, 20 lutego. (PAT). Uchwała orzeczeniowa w przedmiocie przynależności państwowej ziemi wileńskiej z uwzględnieniem przez sejm poprawek jest następująca:

W imię Boga Wszechmogącego. My, Sejm w Wilnie wolną i powszechną wolą ludności ziemi wileńskiej powołany, pełnię prawa do stanowienia o losie tej ziemi posiadający, pomni na wielowiekowe węzły w aktach w Horodlu i Lublinie, w uchwałach konstytucji majowej w roku 1600 ukorowanych, które ziemie nasze z Polską na mocy dobrowolnych umów w jedno połączyły, oraz na krew ojców naszych ofiarnie przelaną w walkach narodu po nieszczęsnych Ojczyzny rozbiorach, składając hołd męstwu i poświęceniu żołnierza polskiego, synowi tej ziemi, Józefowi Piłsudskiemu, bohaterkiemu czynowi gen. Żeligowskiego, zgodnie z prawem narodu o stanowieniu o sobie, w imieniu ludności tej ziemi, jej żyjących i przyszłych pokoleń, mając na celu zabezpieczenie ich wolności i wszechstronnego, duchowego i materialnego rozwoju, na posiedzeniu dnia 20 lutego 1922 r. uchwalamy i stanowimy:

1) Wszelkie węzły prawnopństwowe, narzucone nam przemocą przez państwo rosyjskie uważamy za bezpowrotnie zerwane i nieistniejące, jak również odmawiamy Rosji prawa do ingerowania w sprawę ziemi wileńskiej.

2) Roszczenia prawnopństwowe do ziemi wileńskiej, zgłaszane przez republikę litewską, które znalazły swój wyraz w traktacie litewsko-sowieckim z dnia 12 lipca 1920 r. jako też i wszelkie inne odrzucamy i nazawsze uchylamy.

3) Stwierdzamy uroczyście, iż nie uznajemy żadnej decyzji zarówno o losach naszej ziemi, jak i w sprawie jej wewnętrznych urządzeń, powziętej przez czynniki obecne wbrew naszej woli.

4) Ziemia wileńska stanowi bez warunków i zastrzeżeń nierozdzielną część Rzpl. polskiej.

5) Rzeczpl. polska posiada pełne i wyłączne prawo zwierzchności państwowej nad ziemią wileńską.

6) Właściwe władze Rzeczpl. polskiej posiadają jedyne i wyłączne prawo stanowienia o ustawach i urządzeniach ziemi wileńskiej, zgodnie z konstytucją Rzeczplitej polskiej z dnia 17 marca 1921 roku.

Wzywamy Sejm ustawodawczy i rząd Rzeczpl. polskiej do natychmiastowego wykonania praw i obowiązków, wpływających z tytułu przynależności ziemi wileńskiej do Rzeczplitej polskiej.

Podniosły nastrój w mieście.

WILNO, 20 lutego, (AW) — Pochód, sfilmowany przed sejmem, przeszedł przez ulice miasta z muzyką i śpiewami. Ludność z obnażonymi głowami witała pochód z okrzykami: „Niech żyje Polska! Niech żyje Piłsudski.” Katedra była tak szczelnie przepełniona tłumem pobożnych, że straż marszałkowska z trudem przeprowadziła marszałka i posłów. Kazanie wygłosił ks. Kulesza, proboszcz

Kronika polityki polskiej.

— Dnia 19-go lutego r. b., o godz. 13-ej Naczelnik państwa przyjął nowo-mianowanego ministra pełnomocnego i posła nadzwyczajnego Finlandji p. Erica Gustawa Ehrströma na uroczystej audjencji, na której poseł przy zachowaniu zwykłego ceremoniału wręczył Naczelnikowi państwa listy uwierzytelniające.

Wręczając listy poseł wygłosił w języku francuskim przemówienie, które w streszczeniu brzmi:

„Panie Naczelniku państwa! Mam zaszczyt wręczyć Waszej Ekscelencji listy uwierzytelniające, mocą których

parafji św. Ducha. Kaznodzieja zaczął słowami św. Jana o miłości. Wspomniał, że unja horodelska, temi słowami rozpoczęta, powstała z miłości, że obecnie upadła przemoc tryumfuje miłość i oto wracamy do Ojczyzny w imię Boga Wszechmogącego w św. Trójcy Jedynej i Królowej Korony Polskiej co w Ostrej świąci bramie. Te Deum zaintonował arcybiskup Hryniewicz, który potem udzielił błogosławieństwa zgromadzonemu ludowi. Na nabożeństwie był obecny biskup Bandurski i cała kapituła. Biskup Matulewicz był nieobecny. W katedrze zebrał się przedstawiciele wszystkich władz. Uroczystość zakończyła się o godz. 8 wieczorem.

Wniosek formuły orzeczeniowej P.P.S.

WILNO, 20 lutego. (Pat). Wniosek formuły orzeczeniowej P. P. S. brzmi jak następuje:

Wysoki sejm uchwalic raczy. Suwerenny sejm w Wilnie na podstawach demokratycznych i w warunkach niczem nieskrępowanej swobody, powołany w imieniu ludności ziemi wileńskiej i w myśl prawa ludu do stanowienia o sobie, uchwała i stanowi:

1) Ziemia wileńska zrywa wszelkie węzły prawnopństwowe, narzucone jej przez państwo rosyjskie i odrzuca wszelkie prawa Rosji do ingerowania w sprawach ziemi wileńskiej.

2) Ziemia wileńska odrzuca wszelkie roszczenia zaborcze ze strony republiki litewskiej, a w szczególności roszczenia, na traktacie litewsko-rosyjskim z dnia 12 lipca 20 roku oparte.

3) Ziemia wileńska łączy się z Rzeczpospolitą w jedną prawną państwową całość,

dając tem wyraz niezłomnej woli ludności ziemi wileńskiej. Sejm z całą stanowczością oświadcza, że żadnej decyzji przez czynniki obecne i wbrew uchwałom ziemi wileńskiej, narzuconej ani sejmem, ani ludność nigdy nie uzna.

Praca w komisjach.

WILNO, 20 lutego. (A.W.) — We wtorek i środę omawiane będą w komisjach sprawy wykonania uchwały oraz wyjazdu delegacji względnie całego sejmu. Następnego posiedzenie plenum sejmu odbędzie się we czwartek po południu.

W obronie ludności polskiej Kowieńszczyzny.

WILNO, 20 lutego. (Pat). Dziś zjawia się u marszałka Łokuciejewskiego delegacja Polaków z Litwy kowieńskiej z prośbą, aby sejm wileński upomniał się o prawa ludności polskiej w Kowieńszczyźnie i zareagował na wszystkie jej krzywdy. Polacy z Kowieńszczyzny pragną uzyskać możliwość wypowiedzenia się w sprawie przynależności prawnopństwowej. Delegacja podkreśliła, że w Kowieńszczyźnie w stosunku do Polaków prawo niema zastosowania.

szczególnie wskutek stanowiska rządu polskiego, który nie tylko oświadczył się za pokojowym załatwieniem zatargu pomiędzy Finlandją i Rosją w sprawie Karelii wschodniej, lecz nawet przedsięwziął już kroki zmierzające do tego celu. Prezydent Rzeczypospolitej fińskiej polecił mi specjalnie, abym ponownie wyraził Waszej Ekscelencji podziękowanie jego i rządu fińskiego za ten nowy dowód szczerzej i głębokiej przyjaźni.

Naczelnik państwa odpowiedział również w języku francuskim.

„Panie ministrze! Przedewszystkiem pragnę podziękować Jego Ekscelencji pana prezydenta Rzeczypospolitej fińskiej, że na przedstawiciela Finlandji wybrał dyplomatę tak wybitnego. Jednakże pragnienie pokoju łączy nas

szere kraje w wezły sympatii i stwarza wspólność interesów, przyczyniac się również do ostatecznego wytworzenia stabilizacji i utrzymania ogólnego zgodnego porozumienia wschodniej części Europy. Polska, świadoma całej doniosłości, jaką posiadają dla niej serdeczne stosunki z Finlandją, której przyjaźń wysocy sobie cenil, zawsze będzie gotowa współpracować z pańską ojezszyną nad odbudową ekonomiczną i przywróceniem dobrobytu w krajach tak ciężko dotkniętych podczas wojny.”

— Dziś wyjechali do Rygi na konferencję sanitarną jako delegaci rządu polskiego dr. Senkoczyński i dr. Porajski.

— Dziś wieczorem wyjeżdża do Genewy delegat rządu polskiego przy lidze narodów prof. Aszkenazy.

— Bawi w Warszawie polski charge d'affaires w Chałkowie p. Leon Berenson.

— Biuro prasowe min. spraw zagranicznych komunikuje: Pan minister spraw zagranicznych, Skirmunt, wskutek przeziębienia i polecenia lekarzy w ciągu dni najbliższych nie będzie mógł urzędować.

Polsko-litewska konferencja kołojowa.

RYGA, 20 lutego (Pat) — „Waldibas Węstetis” donosi, że prace konferencji kolejowej polsko-litewskiej dobiega końca. Wypracowany został projekt ustawy o bezpośrednim połączeniu.

Międzynarodowy kongres w Warszawie.

WARSZAWA, 20 lutego (Telefonem). Donosiliśmy już o projekcie zwołania do Warszawy kongresu sanitarnego międzynarodowego.

Projekt ten obecnie zaczyna przybierać kształty realne, bowiem pan prezydent ministrów wysłał już telegraficzne do lid narodów na ręce p. Hymansa, z prośbą o wzięcie na siebie inicjatywy zwołania kongresu.

Odbędzie się on w pierwszej połowie marca w pałacu rady ministrów.

Drugi dzień zjazdu niemieckiego w Gdańsku.

GDANSK, 20 lutego. (Pat). W drugim dniu zjazdu niemieckiej partji gospodarczo-postępowej wiceprezydent sejmu gdańskiego, Loening, wygłosił na posiedzeniu delegatów referat na temat polityki zagranicznej w miasto Gdańska, z uwzględnieniem stosunku Gdańska do Polski.

Polska, oświadczył dr. Loening, usiłuje na każdym kroku przekroczyć przyznaną jej w Gdańsku uprawnienia i nie chce uznać, że Gdańsk jest i pozostanie miastem niemieckim.

Węzły krwi są silniejsze, aniżeli wszelkie traktaty. Naszego niemieckiego charakteru nigdy nie damy sobie wydrzeć.

Prośba repatriantów o pomoc.

MOSKWA, 20 lutego (AW) — Ogół uchodźców 5 eszelonu złożył polskiej delegacji repatriacyjnej depeszę do wysokiego sejmu Rzeczypospolitej polskiej z prośbą o wystąpienie jej według adresu. Tekst depeszy jest następujący:

Ogół uchodźców polskich, wyznaczony na wyjazd do kraju 5 eszelonem, doszedłszy do ostatecznej nędzy i głodu z powodu zatrzymania eszelonu w Moskwie przez 3 miesiące, zanosi do wysokiego sejmu pokorną prośbę, aby sejm raczył wejść w jego krytyczne położenie i zażądał od rządu bolszewickiego natychmiastowego wysłania nas do kraju, przy czem nadmieniamy, że z powodu zwalniania się od pracy i pozbywania się zarobku, sprzedawamy niektórzy prawie ostatnią koszulę i z tego względu upraszamy o natychmiastową pomoc w prowizji, zaco niektórzy w miarę możliwości zapłacimy ceny warszawskie. Osobną petycję przesyłamy przez panią Dziubińską.

Przed konferencją genueńską.

Projekt Lloyd George'a.

LONDYN, 20 lutego. (Pat) — „Daily Telegraph” dowiadyuje się, że Lloyd George opracował już swój program w sprawie zjazdu genueńskiego. Według doniesienia pisma tego projekt ten opiera się na następujących wytycznych:

- 1) Porozumienie angielsko-francuskie we wszystkich zasadniczych sprawach gospodarczych.
- 2) Narada genueńska jest tylko pierwszą z całego szeregu narad międzynarodowych, jakie winny być zwoływane co sześć miesięcy wreszcie
- 3) wznowienie stosunków z Rosją ma nastąpić stopniowo, zależnie od rozwoju przedsiębiorstw prywatnych.

Prasa angielska za odroczeniem.

LONDYN, 20 lutego. (Pat). Havas. Dzienniki podkreślają, że odroczenie konferencji genueńskiej jest niezbędne ze względu na kryzys gabinetowy we Włoszech. „Daily Express” zaznacza, że tę samą opinię podzielają i urzędowe sfery włoskie, które uważają, że jest rzeczą niemniej konieczną odroczenie narad rzeczoznawców.

Prace przygotowawcze Polski.

WARSZAWA, 20 lutego (Telefonem od nasz. korespondenta). W dniu wczorajszym kierownik biura prac przygotowawczych konferencji genueńskiej p. Wieniawski odbył z przedstawicielami prasy warszawskiej konferencję.

W referacie, wygłoszonym na tej konferencji na wstępie p. Wieniawski stwierdził, że rzeczą nadzwyczaj trudną jest ustalenie planu prac biura. Na razie biuro uważa za swój główny cel przygotowanie i opracowanie materiałów z dziedziny tych wszystkich spraw, które w Genui mogą być poruszone.

Przedrowadzone w biurze studia znajdują wyraz w szeregu memorjałów opracowanych aneksami. W memorjałach będą oświetlone wszystkie strony życia gospodarczego Polski, a częściowo i naszych sąsiadów. Musimy wykazać w cyfrach wydatki, jakie ponieśliśmy przy powstaniu państwa.

W dziedzinie przemysłowo-handlowej biuro zbierze materiał, ilustrujący stan obecny w porównaniu z chwilą, w której nastąpiło odrodzenie państwa.

W pracach biura znajduje się cały problemat gospodarczej odbudowy Rosji ze wskazaniem, że jest to możliwe tylko przy wybitnym współdziałaniu Polski.

Na zakończenie p. Wieniawski wyraził przypuszczenie, że za dni kilkanaście będzie mógł bardziej konkretnie przedstawić pracę biura.

Kim będzie reprezentował Anglię.

RZYM, 20 lutego. (Pat). Radjo. Głównymi delegatami Anglii na konferencji genueńskiej będą Lloyd George i lord Curzon.

Wizja Benesa w Londynie.

LONDYN, 20 lutego. (Pat). — Prasa podkreśla znaczenie wizyty Benesa, który udzielił Lloydowi George'owi szeregu cennych informacji i wskazówek, dotyczących Rosji oraz Europy środkowej. W rozmowie ze współpracownikiem „Timesa”, Benes oświadczył, że zdaniem jego zawarcie układu angielsko-francuskiego w sprawie procedury konferencji genueńskiej nie napotka w czasie narad rzeczoznawców na większe trudności. Narady, które odbył Benes z p. Seydow oraz jednymi z poważniejszych rzeczoznawców francuskich, przekonały go że punkty widzenia francuski i angielski dadzą się pogodzić.

Benesz — przyjacielem Polski.

LONDYN, 20 lutego. (Polpr.) — Korespondent „Polpress” dowiadyuje się z dobrze poinformowanego źródła, że podczas pierwszej konferencji z Beneszem Lloyd George wystąpił bardzo ostro przeciwko udziałowi polskich delegatów w konferencji rzeczoznawców. Jednak Benes zaproponował tak energicznie, że premier angielski szybko zmienił swoje stanowisko w tej sprawie.

Francja a Rosja.

MOSKWA, 20-go lutego. (Pat). „Prawda” ogłasza opinie i komentarze prasy francuskiej w sprawie

warunków, od jakich uzależnione jest uznanie rządu bolszewików. Dziennik ten przypisuje specjalną wagę artykułowi „Temps”, który wylicza warunki stawiane Rosji, zaznaczywszy, że warunki te nie są do przyjęcia.

„Prawda” pisze: Jeżeli rząd francuski będzie nadal uprawiał taką politykę w stosunku do Rosji, to do zgody z bolszewikami nie dojdzie nigdy. Nie uważamy jednak, pisze „Prawda”, warunków tych za ostatnie słowo Francji. Okoliczności bowiem zmuszają ją do zajęcia stanowiska bardziej wyrozumiałego.

Amerika wstrzyma transporty do Rosji.

MOSKWA, 20 lutego. (Pat). Amerika zawiadomiła rosyjski rząd do handlu zagranicznego „Wiesztorg” o wstrzymaniu wszystkich transportów do Rosji (prócz transportów żywnościowych dla głodnych) do czasu uregulowania odnośnych spraw na konferencji genueńskiej.

Przesilenie we Włoszech.

RZYM, 20 lutego. Izba posłów odroczyła się do ostatecznego wyjaśnienia położenia. Jest rzeczą możliwą, iż przesilenie będzie wkrótce zażegnane ze względu na fakt, iż król oświadczył (w sobotę) przyjął król na posłuchaniu Orlanda i Giolitti'ego. Prezydent izby de Nicola powrócił na wezwanie króla do Rzymu w sobotę wieczorem i z powodu spóźnionej pory został przyjęty dopiero w niedzielę.

RZYM, 20 lutego. (Pat). Król przyjął na posłuchaniu prezydenta senatu Tironiego, wice-prezydenta izby Riccio i b. prezydenta ministrów Giolitti'ego.

De Nicola tworzy nowy gabinet.

RZYM, 20 lutego. (Pat). Po odbyciu narady z politykami, król powierzył misję utworzenia nowego gabinetu de Nicola, który nie dał jeszcze ostatecznej odpowiedzi w sprawie przyjęcia powierzonej mu misji.

Gaspari nie ustąpi.

RZYM, 20 lutego. (AW). — Według informacji prasy rzymskiej, wiadomości o ustąpieniu kardynała Gaspariego są bezpodstawne.

Francja w sprawie rosyjskich długów.

WARSZAWA, 20 lutego (Telefonem). „Daily Telegraph” podaje wiadomość, że rząd francuski zwrócił się do Litwy, Łotwy i Estonii z notą, w której domaga się od tych państw, aby dały zobowiązanie, że zwrócą obywatelom francuskim ich mienie i własność, znajdujące się na terytorium tych państw.

Dalej w nocie rząd francuski żąda, aby państwa sukcesyjne przejęły na siebie pewną część długu rosyjskiego i odszkodowań za straty obywateli francuskich, wywołane przez rewolucję w Rosji.

Do tej wiadomości „Daily Telegraph” od siebie dodaje, że jeśli Francja istotnie będzie stała na takim stanowisku, to państwa sukcesyjne Rosji będą zmuszone żądać udziału w spłatach reparacyjnych niemieckich, do czego mają prawo na zasadzie artykułu 116 traktatu werselskiego.

Należy dodać, że o ile stanowisko Francji w tej kwestji nie ulegnie zmianie, to i Polskę czeka otrzymanie takiej samej noty z domaganiem się udziału w spłacie zobowiązań carskich względem Francji.

Stanowisko kolejarzy niemieckich.

BERLIN, 20 lutego. (A. W.) Na konferencji przedstawiciele pracowników kolejowych całej Rzeszy uchwalono wstrzymać się narazie od akcji strejkowej i kontynuować próby porozumienia się z rządem w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciw strejkującym. Natomiast odrzucono projekt rządowy przystosowania plac do wzrastającej drożyzny za pomocą dodatków drożyznianych, które uznano za niewystarczające i nie stanowiące żadnej pomocy.

Strejk kopalń w Mansfeldzie.

BERLIN, 20 lutego. (A. W.) Przemysł górniczy i metalowy w środkowych Niemczech przechodzi ponownie ciężkie przesilenie. W sobotę wskutek pozostawienia bez odpowiedzi ultimatum organizacji górniczych, proklamowano strejk wszystkich kopalń i hut w Mansfeldzie.

Przeciwko wydaniu przestępców wojennych.

HANNOWER, 20 lutego. (Pat.) Havas. Odbył się tu przy udziale 12 tys. delegatów zjazd przedstawicieli związku rolników Rzeszy. Zjazd przyjął rezolucję protestującą przeciwko wydaniu przestępców wojennych oraz przeciwko spłacie odszkodowań.

Komisja do długów państw sprzymierzonych.

PARYŻ, 20 lutego. (Pat). WBK. donosi z Waszyngtonu, że komisja, mająca obradować w sprawie długów państw sprzymierzonych, składa się z 3 członków gabinetu: Hughesa, McConna i Hoovera, oraz jednego z ambasadorów i jednego deputowanego.

„Izwiestia” o sytuacji Rosji.

MOSKWA, 20 lutego. (Pat). — „Izwiestia” w artykule wstępnym, omawiając obecną sytuację Rosji sowieckiej dochodzą do wniosku, że chociaż wszystkie próby zbrojnej interwencji w Rosji zakończyły się fiaskiem, to jednak nie należy sądzić, że zwolennicy tej polityki zerwali z nią raz na zawsze. Ostatnie przykłady tej polityki pisze dziennik data sam Karelja, zaś na Dalekim Wschodzie japończycy, którzy w dalszym ciągu zbroją białe bandy przeciwko nam, jakkolwiek tendencja ugodowe w kierunku zawarcia traktatu białą górą, niemniej jednak zawsze należy być przygotowanym na niespodzianki w postaci zbrojnych napaści band. Dziennik wspomina o rzekomym formowaniu się w Polsce pod wodzą oficerów rosyjskich oddziałów Bałachowicza i Sawinkowa. Poza tym pisze dziennik, wrangiowcy zgrupowani na Bałkanach nie zapominają o swych dawnych planach.

Rozpacziwa sytuacja na Syberji.

PARYŻ, 20 lutego. (Pat). — Havas. Były poseł Stanów Zjednoczonych w Pekinie Ciane, po powrocie z Rosji syberyjskiej zamieszcza na łamach „Matina” opis rozpacziwej sytuacji, w której znajdują się kraje syberyjskie, podkreślając przytem nienawiść, którą odczuwa ludność tamtejsza do ustoju sowieckiego.

Reewakacja roslan z Konstantynopola.

BUKARESZT, 20 lutego. (Polpr.) Z Konstantynopola donoszą: W dniach lutejszych ukazało się odezwa sowieckiego przedstawiciela Zolotariowa, nawołująca rosyjskich emigrantów do powrotu do Rosji. Odezwa dodaje, że władze bolszwickie popierają reewakację, dostarczając środków przewozowych.

Uchwała Czechów i Słowaków przybyłych z Rosji.

PRAGA, 20 lutego. (Russpress). Na ogólnym zebraniu Czechów i Słowaków z Rosji zapadła uchwała, że tow. Czechów i Słowaków z Rosji uważa za niezbędne przed rozstrzygnięciem kwestji rosyjskiej na konferencji genueńskiej zwrócić uwagę rządu, parlamentu i społeczeństwa czeskiego na znaczenie udziału Czechów i Słowaków z Rosji w pracy dla nawiązania stosunków ekonomicznych i wprowadzenia w życie czesko-rosyjskiego traktatu handlowego.

Czesi i Słowacy w Rosji podkreślają, że wznowienie działalności przedsiębiorców Czechów w Rosji nie jest możliwym bez współdziałania rządu republiki czesko-słowackiej.

Jednocześnie Czesi i Słowacy zaznaczają w swej uchwale, że czas upływa i Czecho-Słowacja może być wyprzedzona przez inne państwa, dążące do utrwalenia się w Rosji.

Telegramy krajowe.

Przebieg zawodów w Zakopanem. — ZAKOPANE, 20 lutego (Pat). — Dzisiejszy dzień międzynarodowych zawodów narciarskich był punktem kulminacyjnym konkursu. Na ogół rezultaty w skoku przyniosły licznie zwycięstwo narciarzom polskim.

Pierwszą nagrodę i tytuł „mistrza Tatry” otrzymał Koldowsky Karol (Czechosłowacja), drugą nagrodę Krzeptowski, trzecią Eugeniusz Kaliciński.

Rozdanie nagród nastąpi jutro na bankiecie narciarskim.

Afera mieszkaniowa przy ul. Złotej.

WARSZAWA, 20 lutego (tel. od nasz. koresp.). Przy ul. Złotej № 32 mieszka od 5 lat Ludwika Kałużna, krawcowa z czworgiem dorosłych dzieci, w 2 pokojach z kuchnią. Pragnąc prowadzić pracę w sukien, Kałużna już od dłuższego czasu nosiła się z zamiarem sprzedania swego lokalu, a kupna większego 4-pokojowego.

O zamiarach tych dowiedzieli się dwaj, mami już polleji, pośrednicy kapna i sprzedaży mieszkań, Aleksander Kęcki (Chmielna 82), Feliks

Pisarek (Twarda 50), garbarz. Po długich pertraktacjach pośrednicy oświadczyli Kałużnej, że mają kandydata na jej mieszkanie, jak również znaleźli i dla niej żądany 4-pokojowy lokal przy ul. Złotej № 83, w kamienicy zwanej „Pekinem”.

Udawszy się z pośrednikami pod wskazany adres do lokalu № 13 na I piętrze, Kałużna zastała jeden pokój zastawiony ławkami szkolnymi. W lokalu były dwie kobiety, z których jedna podała się za właścicielką lokalu, Zawadzką, nauczycielką z żeńskiego zakładu naukowego Kochanowskiej, drugą zaś podała się za jej kuzynką, pomagającą w lekcjach.

Rzeczona Zawadzka zażądała za lokal 400,000 mk. Kałużna zgodziła się i, jako zadek, dała jej 100,000 marek.

Następnie zgłosił się do mieszkania Kałużnej kandydat na jej lokal, adw. Józef Sciepurow, b. urzędnik w ambasadzie japońskiej w Tokio, a obecnie mianowany urzędnikiem w ministerstwie spraw zagranicznych. Kałużna zażądała za swój lokal 1,100,000 mk. i tyleż otrzymała. Z sumy tej Kałużna dała właścicielowi domu przy ul. Złotej № 82 E. Glińskiemu — 800,000 mk. i pośrednikowi — po 55,000 mk., reszta zaś 690,000 pozostała dla niej.

Po upływie kilku dni Kałużna, pośrednicy i rzeczona Zawadzka spotkali się w kawiarni przy ul. Złotej, gdzie Kałużna dopłaciła resztę 800,000 mk. za nowy lokal.

Gdy nazajutrz Kałużna tam się udała, dowiedziała się od dozorczy domu, że tażna Zawadzka nie mieszkała i nie mieszka, wspomniany lokal № 13 należy już od kilku lat do b. właścicielki żeńskiego zakładu naukowego Elizy Weinkrantzowej, przyczem z 4 pokoiów 2 zajmuje jakiś oficer, jeden p. Weinkrantzowa, w pozostałym wreszcie mieszczą się wszystkie ławki i przyrządy szkolne.

Dalej stwierdzono, że rzeczona nauczycielka jest córką posługaczki p. Weinkrantzowej, nazwiskiem Jądwiaga Grzędą, która po otrzymaniu 400,000 mk. wyjechała wraz z pośrednikiem Kęckim podobno do Radomia.

Drugiego pośrednika Pisarka policja aresztowała i oddała do dyspozycji prokuratora.

Tymczasem nabywca mieszkania Kałużnej adw. Sciepurow, nie zważając na jej i dzieci protesty, wprowadził się do kupionego mieszkania, placąc komornikowi gospodarzowi za 2 miesiące z góry.

Dalszym rozstrzygnięciem tej afery zajął się urząd mieszkaniowy.

Statki morfowy.

WARSZAWA, 20 lutego. (Tel. od naszego koresp.). — W dwóch więzieniach przy ul. Dzielnej — dla mężczyzn i dla kobiet — osadzono wczoraj parę kochanków ze sfery inteligencji, którzy puścili się na śliską drogę kradzieży i ta ich zaprowadziła do kryminalu.

Ona — p. X. — żona jednego z poważnych urzędników prywatnych, kobieta już nie pierwszej młodości, nalogowa morfalistka. On — Leon M. — młodzieniec tego typu, co są na utrzymaniu swoich kochanek.

Stosunek ich doprowadził do tego że pani X. opuściła dom męzowski i przeniosła się do kochanka, zabierając ze sobą swoje toalety i biżuterję, których bardzo przedko trzeba było się pozbyć, żeby mieć z czego żyć. A gdy i te fundusze się wyczerpały — rozpoczęła się pospolita kradzież.

Pani X. — dała kolejno wizyty znajomym swym z czasów małżeńskich i kradła wszystko, co tylko wpadło jej w rękę.

Poszkodowani donosili o tem policji, ale ta miała trudne z tego powodu zadanie, gdyż kochankowie, aby zmylić ślady, niemię w dzień przenosili się z hotelu do hotelu, spieniężywszy przedtem mieszkanie Leona M.

Ostatecznie jednak przyłapano ich w pewnej kawiarni przy ul. Marszałkowskiej i aresztowano.

Pani X. przyznała się do kilkunastu kradzieży.

Sześćdziesiąt siedem zabaw.

WARSZAWA, 20 lutego. (Tel. od naszego koresp.). — Warszawa tańczy jak nigdy. W ubiegłą sobotę związek muzyków, dostarczający orkiestr na wszystkie bale i zabawy taneczne, zarejestrował na siebie, że w tę jedną tylko noc tańczono w 67 lokalach, o-czywiście do rana.

Warszawskie listy teatralne.

Teatr Rozmaitości. Gustaw Beylin, „Kobieta bez przeszłości”, komedia w 3 aktach.

Teatr Rozmaitości w zapale kultywowania rodzimego repertuaru, dochodził w tym sezonie do prawdziwie paradoksalnych wyników. Albo wystawiał arcydzieła naszej poezji dramatycznej — jak „Bolesława Śmiałego” — w sposób i w obsadzie, wywołującej zgodne i powszechne oburzenie, albo wprowadza utwory młodych autorów, którzy, jak p. Gustaw Beylin, nie wnoszą absolutnie żadnych oryginalnych, dramatycznych lub komediowych elementów na deskę sceniczną.

Autor „Kobiety bez przeszłości” jest napewno człowiekiem inteligentnym, rozmyślanym w teatrze, uwielbiającym francuską komedię i wykwinne maniere. Ale nie jest ani pisarzem dramatycznym, ani nie posiada talentu dramatopisarskiego. Sztuka jego jest umiejętną i zręczną kompilacją wszystkich najbardziej znanych sytuacji i postaci, które we francuskiej komedii bulwarowej obiegają od pół wieku blisko, największe sceny Europy.

Każdy wyształcony człowiek, to dokładnym przeczytaniu dwulicznemu tomików poetów symbolistycznych, napewno, przy jakimś zakładzie pracy, napisze nienajgorzej tom wierszy. Ale czy można to dlatego uważać za poetę?

Z podobnym zjawiskiem spotykamy się w masowej produkcji dramatycznej. Do kancelarii dyktacji teatralnych wpływają w wielkich ilościach tego rodzaju produkty dramatyczne. Przeważnie ludy grafomanji, w rzadkich wypadkach utwory kulturalnych dyktantów.

Autor „Kobiety bez przeszłości” należy właśnie do kategorii tych ostatnich. Od siebie niema nic do powiedzenia, poza kilkoma uwagami, posiadającymi zresztą dość znakomitą „przeszłość”; jedyne wartości, jaką wprowadza, jest ręczne opanowanie sceny, kolejne komponowanie dialogów i takie ozmieszczanie osób, aby sytuacje absurdu zbyt nie nazły, ani nie wyłamwały się z ram salonewej, konserwacyjnej komedji.

Ta czysto techniczna zręczność jest jednak zbyt skromną legity-

macją na to, aby wejść na deskę pierwszej sceny polskiej. Dlatego wystawienie komedji p. Beylina uważać należy w pierwszej linii za błąd kierownictwa i za krzywdę, wyrządzoną młodemu autorowi.

O samej komedji nie wiele można powiedzieć. Jest ona zbyt poważnym ujęciem karykaturalnego środowiska naszych pseudo-salonów. Autor rozwija tezę, że kobieta kochająca i kochana ma prawo żądać, aby nie pytano o jej przeszłość. Jej dzisiejsze szczęście rozgrzesza ją z dawnych win. Tej prawdy nie może zrozumieć narzeczony młodej wdowy, p. Ali, a dowiedziawszy się o jakiejś miłostce, w melodramatyczno-iragicznej scenie postanawia odejść. Oczywiście, po kilku miesiącach powraca refleksja, ale zapóźno. P. Ala znalazła tymczasem nowe szczęście w ramionach starego przyjaciela, który umiał cierpliwie czekać, aż dojrzały owoc spadnie w jego ręce.

Na tle tej nikłej intrygi, która wprowadza pewną tezę, ale jej nie uzasadnia, ani nie rozwija, rozwija autor kilka scen salonowych, daje obraz sądu honorowego, narad sekundantów i dwie tak zwane „wielkie” sceny w drugim i trzecim akcie. Dla ożywienia środowiska chętnie posługuje się salonowym dowcipem i kalamburem. Ale jedno i drugie zawodzi jako efekt dramatyczny.

Nie każdy dowcip opowiedziany i zabawny, posiada swój walor sceniczny. A paradoks wspinający się na własne pięty i podciągany gwałtem pod strychulec wielkich mistrzów dowcipu, staje się prawie zawsze bronią obosieczną. „Kobieta bez przeszłości” zginęła w powodzi nieudanych paradoksów. Gdyby ich nie było, mieliśmy do czynienia z poprawnym szkieletem komediowym. Paradoks w ustach ludzi, nie umiających żyć paradoksalnie, stał się dramatycznym absurdem, komediowym nieporozumieniem.

Komedję p. Beylina wystawiono bardzo starannie pod względem kostjumowym i inscenizacyjnym. Główną rolę kreowała p. Pichor a obok niej pp. Chmieliński i Węgrzyn.

Emil Breiter.

Sara Bernhardt jako autorka

Sara Bernhardt, nieprześcigniona monarchini sceny, której epokowe kreacje i „złoty głosik” uzyskały nieśmiertelną sławę, zaczęła obecnie pracować na niwie literackiej, o czym dowiadujemy się z opublikowanego w prasie zagranicznej interwju. Jakkolwiek jej zażyła przyjaciółka, zmarła pani de Thebes przepowiedziała artystce, że będzie żyła 103 lat, jednak ten długi żywot i już uzyskana nieśmiertelna sława nie zadowolily jeszcze ambitnej staruszki. Zabrała się do pisania książek. Wrażenia z odwiedzin w domu artystki opisuje sprawozdawca następująco: Mieszkanie Sary Bernhardt nie uległo od czasu mej ostatniej u niej bytności żadnej zmianie. Przeszedłem salon, podzielony drucianą siatką na dwie części, bibliotekę z autografami Wiktora Hugo, sławną galerję obrazów i znalazłem się w buduarze pani domu. Przy stoliku, nakrytym do herbaty, siedzi Sara Bernhardt.

Oblicze jej zawsze posiada piękność rzeźbionej kamei. Z pod srebrnej aureoli włosów bije młodzieńczy blask stalowych źrenic. Jedząc podwieczorek w ulubiony sposób (macza kromeczki chleba w herbacie i spożywa je z wolna), porusza z jej właściwym wdziękiem rozmaite tematy; z największym zainteresowaniem mówi o swym wnuku, znanym komedjopisarzu Ludwiku Verneuil i o Maturycym Rostandzie, synu zmarłego jej przyjaciela, sławnego Edmunda.

Zapytałem jej, czy prawdą jest, jakoby napisała romans pt. „Uroczy sobowtór”? Oczy Sary Bernhardt uśmiechają się nieco złośliwie. — „O, napisałam rzecz na temat o wiele więcej intrygujący. Bohaterką jest kobieta, która jest własnym sobowtorem w różnych epokach życia. Ale proszę mnie nie pytać więcej, gdyż nie mogę jeszcze dać odpowiedzi”.

— A drugie dzieło, które pani pisze pod tytułem „Rady dla młodych adeptów sceny”?

— „Tę pracę ledwie zaczęłam. Będzie to dzieło bardzo wyczerpujące, gdyż zdaję mi się, że w tym zawodzie zebrałam nieco doświadczenia. Ale zawsze jeszcze mówić o niem”.

Na tem kończy się interwju dziennikarza z artystką-autorką (a może to właśnie ona jest tym pięknym sobowtorem?), której energia do pracy stoi w tak żywym przeciwieństwie do jej poważnego wieku.

Zagadkowa śmierć artystki kinowej.

Odgrywając scenę z dramatu — artystka tonie w falach morskich. — Nieszczęśliwy wypadek, czy samobójstwo?

Norweskie pisma przyniosły wiadomość, iż przy zdjęciu filmu „Burza” — znana artystka kinowa Izabella d'Orlaine poniosła śmierć skutkiem niewyjaśnionych przyczyn w chwili, gdy w myśl scenarjusza skoczyła z łodzi żaglowej w morze. Sztuka filmowa pod tytułem „Burza” przedstawiała w swej głównej scenie pościg za piękną kobietą. Lucy, bohaterkę sztuki, ścigają dwaj członkowie tajnego stowarzyszenia. Z początku zdołała wyrwać się z rąk swych prześladowców, ale wkońcu udaje się mężczyznom zwabić ją podstępem do łodzi żaglowej.

Wtedy wywiązuje się dzika walka między kobietą a jej prześladowcami, a w toku tej walki udaje się Lucy wysunąć z ramion obu mężczyzn i rzucić się w morze. Płynąc, dostaje się bohaterka sztuki na małą wysepkę i — Otóż właśnie tego „i” nie było. Izabella d'Orlaine rzuca się w nurty wodne, ale tonie. Nikt nie wie, jak się to stało.

Izabella d'Orlaine słynęła zawsze ze sztuki znakomitego pływania. Scenę opisaną próbowała dwukrotnie. I oto wszystko wyreżyserowane, reżyserowie nerwowo pracują, aparat w ruchu, na malej łodzi walczy w tragicznych spłotach troje ludzi, kobieta wpada w wodę, jeszcze metr do końca obrazu...

Wszyscy czekają na wynurzenie się Lucy z morskich fal, lecz oto nic nie porusza się na powierzchni tafli wodnej.

Zimne zwłoki wyciągnięto na brzeg morski. Artystka poniosła śmierć. Czy była ofiarą sztuki, czy Izabella d'Orlaine chciała umrzeć?

Jej nazwisko jest oczywiście pseudonimem. Nazywała się faktycznie Mizzi Swoboda, była ubogiem, biednym dzieckiem przedmieścia wiedeńskiego.

Pozostanie to już zagadką wieczystą, czy śmierć spowodowana była przypadkiem — czy też artystka postanowiła „zagrać” śmierć naprawdę w ostatniej scenie „Burzy”.

Z dnia na dzień.

Dylemat.

— Czy to możliwe, aby można było, chociażby w ciągu krótkiego czasu, kochać dwie osoby naraz.

Takie pytanie postawiła mi z niepokojem w sercu, ale w prostocie ducha pewna „zupełnie młoda panienka”. Napewno, gdyby moja korespondentka nie była „zupełnie młodą panienką”, nie zadawałaby mi podobnego pytania.

Trudno na nie odpowiedzieć wogóle, a szczególnie twierdząco. Obawiam się doprawdy, że zdarza się niekiedy kochać dwie osoby naraz i to w przeciągu czasu, który waha się od minuty do wieczności...

Zdarza się to dlatego, że istota ludzka nie jest zbudowana z jednej bryty i że przy dwoistym swym charakterze szuka podwójnego ideału.

Gdy człowiek znajduje tylko jeden z nich, uważany jest za wierne, ale zwykle jest nieszczęśliwy.

Gdy znajduje obydwa ideały jest szczęśliwy, ale uważany jest za niewierne.

Naogół wzięwszy, nigdy nie zna spokoju!

sch.

Ze świata.

I Będą ogrzewali wodę w rzecze, by nie zamarzała. W Ottawie w Kanadzie, inżynierzy postanowili spróbować nowego środka, by zabezpieczyć się przeciw naporowi lodów na wiosnę, który zwykle wyrządza znaczne szkody w maszynierji i budowie elektrowni położonej nad rzeką św. Wawrzyńca. Mianowicie postanowili wybudować specjalny budynek, który będzie dostarczał dostatek ciepła, by woda rzeczna pozostała niezamarznięta.

Naturalnie ciepła będą używali tylko przy końcu zimy, gdy lód zaczyna pękać i tłoczyć się na elektrownię. Ogrzany będzie tylko pewien obszar dostateczny, by uchronił kompanję przed szkodą.

ZESŁAW OLTASZEWSKI.

N. Brytania na Wschodzie.

Jaktyka francuska w sprawach Wschodu. — Sjonści i Palestyna. — Aktualne znaczenie kwestji wschodniej dla Europy.

(Dokończenie)

W Syrii utworzyła ona cztery rządy: w Aleppo, Damaszku, Alabja i Wielkim Lebanum, wkrótce jednak oddała Turcji znaczną część prowincji Aleppo na podstawie traktatu z Angorą. Nowa granica Syrii leżała teraz na południe od kolei Bagdadzkiej, co dla względów polityczno-gospodarczych połączone było z zagrożeniem interesów brytyjskich.

Pomiędzy Londynem a Paryżem rozpoczęła się tedy bardzo ważna i ostra wymiana not. Lord Curzon w wydanej przez Foreign Office „Białej księdze” dotyczącej zatargu angorskiego, potęście przeciw oddaniu turkom dwa miejscowości: Nisibin i ezret-ibu-Omar, które posiadają wielkie strategiczne znaczenie dla Mezopotamji i Mozulu, a próżego z powrotem oddać we władanie tureckie odcinek kolei bagdadzkiej.

Jasną jest rzeczą, że Francja, śladując turkom tak znaczne przetrzenie ziemi i żądając się wędłowo swych praw, wynikających z mandatu międzynarodowego, miała na widoku bardzo ważne cele.

Taktyka francuska ma tu podłoże głębokie: podział mandatów to zapowiedź jej ambicji; podczas tej wojny światowej pomiędzy Angją a W. Brytanią toczyła się nieustanna walka o przyjaciel-

kształtowanie środkowego Wschodu, Francja pragnęła zapanować nie tylko w Syrii, ale również w Palestynie i Mezopotamji. Powodem były wielkie pokłady bogactw naturalnych (nafta w Mezopotamji) oraz wielkie znaczenie handlowe, jakie kraje te posiadają już obecnie, a które stale zwiększać się będzie w miarę potęgowania się handlu wschodniego.

Jako argumenty ogólne Francja wysuwała tu z jednej strony, o ile chodzi o Palestynę, swój „przywilej” ochrony nad chrześcijanami w krajach mahometańskich, ukształtowany w ciągu wieków, ale też posiadający już dzisiaj znaczenie historyczne, z drugiej zaś swe dawne dobre stosunki z arabami.

Wielka Brytania jeła się innych argumentów. Mówiliśmy już powyżej, że ziemie środkowego Wschodu posiadają dla niej wielkie znaczenie przede wszystkim jako ogniw łącznika pomiędzy Egiptem a Indjami Wschodnimi. Naturalnie, ten powód zasadniczo absolutnie nie był wysuwany. Anglia wolała wystawić na widok publiczny sprawę sjonistów, z którymi, zresztą, w tym celu oddawna odbywały się ciche narady polityczne.

Sprawę sjonizmu, jako międzynarodowego czynnika politycznego bierze się u nas najczęściej powierzchownie, bez zrozumienia poważnej jego istoty. Traktuje go się w sposób albo wrogi albo lekceważący. Obie drogi w polityce winny być wykluczone, a w sprawie sjonizmu szczególnie.

Nie wdaję się w przydługą analizę, powiadam krótko, że sjonizm jest oficjalną strategją polityki an-

gielskiej na Środkowym Wschodzie, a pozatem często jest agentem interesów angielskich w krajach Europy kontynentalnej i Ameryki.

Już podczas wojny rząd angielski przyobiecwał sjonistom, że po pogromie Turcji odda im Palestynę. Istotnie, częściowo spełnił tę obietnicę. W listopadzie 1918 roku lord Balfour wydał swą znamieną deklarację, ustanawiającą w Palestynie narodową siedzibę „National Home” dla narodu żydowskiego. Dnia 1 lipca 1920 sir Herbert Samuel zostaje mianowany wysokim komisarzem w Palestynie.

Bardzo ciekawym przyczynkiem do taktyki politycznej W. Brytanji na Środkowym Wschodzie jest deklaracja, wydana przez Samuela po objęciu przezeń swego urzędu. Stwierdza on, że sprawą W. Brytanji jest zapewnienie krajowi pokojowi i świetnego rozwoju pod mądrą i liberalną administracją, przy czem władza mandatowa na sprawowaną będzie z całkowitą bezstronnością i poszanowaniem dla każdej rasy i każdego wyznania.

Zamiar stopniowego organizowania w Palestynie narodowej siedziby żydowskiej w niczem nie będzie ułbił cywilnym lub religijnym prawom lub interesom innych narodowości w kraju.

Praktycznie sprawa przedstawia się dziś w ten sposób, że nikt nie jest zadowolony. Sjonści uważają się za pokrzywdzonych, bowiem Anglia nie popiera w całej rozciągłości ich uroszczeń nacjonalistycznych w kraju, w którym żydzi stanowią załedwo 10 pr. ludności. Arabowie, stano wiący tu większość, narzekają głośno na faworyzowanie żydów, sprzeciwiają się zamiarowi utworzenia z Palestyny ośrodka narodowego żydów, żądają zjednoczenia w myśl postulatów panarabskich z Syri-

Mezopotamją i Arabją w jedno wielkie państwo. Na tle zadań arabskich coraz częściej wybuchają zbrojne zatargi pomiędzy kolonistami żydowskimi, a arabami.

Niezadowolona jest poważna część opinji angielskiej, ponieważ, jak dotychczas, Palestyna bardzo dużo kosztuje, a nie daje żadnych zysków. Zasada oszczędnościowa, tak obecnie popularna w życiu administracyjnym W. Brytanji jest wielką przeciwniczką mandatu palestyńskiego. Prócz tego konserwatyzm i frankofilski obóz angielski („Morning Post”) widzi w sprawie Środkowego Wschodu kamień obrazny pomiędzy Francją, a W. Brytanią i stara się usunąć go wszelkimi siłami.

Istotnie bowiem, Franja z jednej strony politycznie zwalcza stanowisko W. Brytanji na Środkowym Wschodzie, z drugiej zaś — podtrzymuje pretensje panarabskie w Palestynie. Dla całej tej wielce skomplikowanej sprawy nie widać, jak dotychczas, wyjścia. W Mezopotamji sytuacja jest jeszcze bardziej zawiślana. Zarówno we Francji, jak i w Anglii pojawiają się często głosy, nawołujące do wycofania się wogóle z intensywniej polityki na Środkowym Wschodzie. Machray w powołanym już raz artykule w „Fortnightly Review” proponuje wogóle wycofanie się W. Brytanji ze sprawy mezopotamskiej i ograniczenie w ten sposób spornej i uciążliwej kwestji Wschodu, tem bardziej, iż polityka angielska w Persji, poniosła, jak wiadomo, rok temu, kolosalne fiasko.

Pomijamy jednak lokalne interesy W. Brytanji, które dla nas mogą mieć jedynie charakter akademicki. O wiele ważniejsze są kwestje, związane z polityką angielsko-francuską, jako interesującą Polskę praktycznie w bardzo wysokim stopniu. W ciągu ostatnich dwa lat po-

stepowanie Francji jest całkiem oryginalnego rozwoju. Politycznie jest ona prawie całkowicie odosobniona. Nie mniej jednak dąży do pewnego rodzaju uprzywilejowanego stanowiska w polityce międzynarodowej, szczególnie kontynentalnej. Ilustruje to doskonale stosunek do Niemiec i Rosji sowieckiej, lub jeszcze dobitniej obecna postawa Poincaré wobec konferencji genueńskiej. Postulaty francuskie zwykle są rażąco sprzeczne z angielskimi i włoskimi i od trzech lat cała dyplomacja obraca się dookoła targów, pomiędzy „przyjaciółmi”. W tej polityce niestananych utarczek obie strony wyszukują każdą możliwość, by zwiększyć swoje szanse.

Między innymi na sprawę Syrii patrzają dziś we Francji, jako na pewnego rodzaju przedmiot przetargu, który można drogą odstąpić W. Brytanji za ustępstwa w kwestji niemieckiej lub rosyjskiej.

Każde zaostrenie spraw na Środkowym Wschodzie jest ściśle sprzężone z wzmożeniem się tarć angielsko-francuskich w Europie. Wiadomo jest powszechnie, że w jakim stopniu tarcia te oddziałują na polskie najsłabsze sprawy. Teoretycznie rzecz biorąc, gdyby udało się obu wielkim państwom ententy znaleźć jakieś modus vivendi na Wschodzie, stosunki ich w Europie znacznie by się poprawiły; to jest w każdym razie pewne, że znikłby jeden z powodów ciągłych tarć; W. Brytania straciłaby częściowo swą nieufność w stosunku do Paryża. Francja zaś wiele ze swej siły oporu, gdyż w obecnym stanie rzeczy może ona bardzo silnie zaszkodzić W. Brytanji na Wschodzie.

Oto jest klucz zagadnienia Środkowego Wschodu, który bez względu na swą odległość posiada dla zrozumienia sytuacji w Europie, a więc i dla Polski, pierwszorzędne znaczenie.

Zmarły dnia 15 lutego r. b. w Berlinie

B. P.

Aleksy Kantor

Kupiec i obywatel m. Łodzi,

pochowany został czasowo dn. 20 b. m. w Berlinie, o czym zawiadamiają w głębokim smutku pogrążeni

Żona i Rodzina.

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

Łódź.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Dżdżysto i łagodnie, potem nieco pogodnie. Silniejsze wiatry zachodnie.

W ciągu doby ubiegłej pogoda w Polsce kształtowała się pod wpływem obszaru niskiego ciśnienia, nadciągającego z nad Atlantyk, a ogarniającego już i Polskę. Po wpływie ciepłych i wilgotnych wiatrów południowo-zachodnich temperatura wzrosła ponad 0, choć nocą miejscami zwłaszcza na południu i wschodzie kraju notowano przymrozki w wielu miejscowościach padał topniejący zaraz śnieg. Na zachodzie Europy (Francja i Anglja) notowano zachmurzenie zmienne, oraz temperaturę nieco niższą, bo dosięgającą nieraz 10 stopni powyżej punktu zamrzania. Temperatura najwyższa wyniosła wczoraj w Warszawie plus 5, najniższa — 0,1.

Zamęt na kolejach.

Na skutek wiadomości o rekwizycji przez władze kolejowe węgla, przeznaczonego dla miasta, magistrat wystąpił stosowną depeszą o zwolnienie węgla od rekwizycji, nadmienając, że szpitalom i schroniskom grozi zamknięcie wskutek braku węgla. Ministerstwo kolei w odpowiedzi telegraficznej zaprzeczyło, jakoby przedsięwzięło w ostatnim czasie rekwizycję węgla. Odpowiedź ta charakteryzuje jasną i stanowczą, panujący w ministerstwie kolei, które nie wie o tak ważnych zarządzeniach. O tem, że akty rekwizycji miały miejsce, świadczy odezwa min. przemysłu i handlu z dn. 8-go b. m. do rady zjazdu przemysłowców górniczych w Dąbrowie. W odezwie tej ministerstwo przemysłu komunikuje, iż Koleje odczuwają brak 50 tysięcy ton węgla ponad zakon-

traktowane dostawy. Na wniosek min. kol. żel. rada ministrów poleciła zarządzenie rekwizycji węgla w celu zabezpieczenia normalnego ruchu kolei.

Według otrzymanych wiadomości, rekwizycje zostały zniesione dn. 16 b. m.

O cenę pieczywa.

Na ostatnim posiedzeniu odrzuciła komisja do badań cen i zysków prośbę przedstawicieli cechów piekarzy w sprawie zmiany cen wytycznych na pieczywo, gdyż prośby swej nie potrafili oni poprzeć rachunkami zakupu droższej mąki, a powoływali się jedynie na ceny giełdowe. Wszelkie przekroczenia cen wytycznych będą zatem piekarze musieli usprawiedliwić na podstawie rachunków zakupem mąki droższej, niż przewidziana w kalkulacji. Na ostatnim posiedzeniu komisji.

Właściciele sklepów, sprzedający pieczywo w detali, muszą również ewent. przekroczenia cen wytycznych usprawiedliwić rachunkami droższego zakupu pieczywa u piekarzy. Każdorazowe ceny sprzedaży muszą być njawiane na pieczywie, wystawiane w oknach oraz znajdować się w lokalu sprzedaży.

Wystawianie rachunków wolnych od stempla.

Formalności stemplowe obowiązują nie tylko wówczas, gdy rachunek, lub kwit podlega opłacie stemplowej, lecz i wówczas, kiedy rachunek lub kwit opłacie stemplowej nie podlega. W tym ostatnim wypadku na samym dokumencie należy pismem lub pieczęcią stwierdzić, że dokument został zwolniony z opłaty stemplowej na mocy odpowiednich przepisów prawa. Brak powyższej adnotacji może narazić wystawcę i odbiorcę dokumentu na grzywny, przewidziane w ustawie.

Komisja dla badania cen i zysku.

Na ostatnim posiedzeniu komisji dla badania cen i zysków obradowano nad walką z lichwą i wzrastającą drożyzną. Obradom przewodniczył zastępca wojewody Dr. Garapich.

Z nadesłanego materiału przekonano się, iż niektóre komisje pracują intensywniej, zaś na wyróżnienie zasługuje powiatowa komisja w Radomsku, która przez regularne odbywanie posiedzeń i zrozumienie doniosłości swego obowiązku stara się przeciwdziałać lichwie.

Wszystkie niemal komisje oświadczyły się za ograniczeniem zakupu podczas targów artykułów spożywczych, w tym kierunku, że przekupniom wolno będzie artykuły zakupywać dopiero począwszy od godziny 11 względnie 12 ej.

Powiatowa komisja w Kole postanowiła przez wyznaczonego mówcę na wiecach uświadamiać ludność w przepisach przeciw lichwie i w ten sposób przeciwdziałać w drożyznie.

Subkomisja do badania cenników stwierdziła, że ceny wytyczne w poszczególnych powiatach są jeszcze bardzo różnorodne, częstokroć za wysokie, nie mające uzasadnienia już to w koszcie produkcji lub transportu, również zauważono iż poczyną się pewnego rodzaju zwyczajki cen, której przeciwdziałać zaraz jest zadaniem komisji powiatowych i nie dopuścić do jej utrwalenia się.

Najwyższe ceny uwidocznione są w cenniku komisji na miasto Łódź.

Ten fakt byłby wyłomaczony ze względu na środowisko jakim jest Łódź, jednak w cenniku podane są ceny wygórowane, częstokroć znacznie wyższe od pobieranych w handlu a nie pozostające w żadnym stosunku do cen powiatowych. Komisja uchwaliła: 1) Wezwać wszystkie powiatowe komisje aby wobec powstających objawów zwyczajki cen, wszelkimi środkami przeciwdziałały tej tendencji. 2) przypomnieć wykonanie uchwały z dnia 10 grudnia roku b., aby we wszystkich sklepach oknach wystawowych ujawnione były ceny na wszystkich artykułach. 3) zakaz nabywania artykułów spożywczych przez przekupniów w obrębie całego województwa podczas targu przed godziną 12 tak na miejscu targowem, jak również po za obrębem miasta. 4) wezwać komisje

W dniu 20 lutego b. r. zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 26

ś. † p.

Bolesław Grabowski

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok nastąpi w środę d. 22 lutego o godzinie 4 pp. z domu przy ul. Brzezińskiej № 39 na stary cmentarz katolicki.

O czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

2415—1

RODZINA.

Za duszę przedwcześnie zgasłego

ś. † p.

Władysława Białkiewiczza

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża dnia 23 b. m. o godzinie 8 i pół rano, na które zapraszają znajomych i przyjaciół

2102—1

KOLEDZY

Łódzkiej Akcyjnej Spółki Ubezpieczeń „Pax“

do zapobieżenia podwyżce cen na zboże. 5) odnieść się do urzędu giełdowego, w sprawie zwyczajki cen na zboże i powodów tejże. (bip.)

Kursy skarbowe.

Termin zgłoszeń na kursy skarbowe zostaje przedłużony do końca lutego b. r.

Na kursa te mogą być przyjęci także szeregowi, o ile odpowiadają podanym w konkursie warunkom, i o ile pozostaną miejsca nie zajęte przez oficerów.

Ministerstwo skarbu zgodziło się na wyjątkowe przyjmowanie na kursa skarbowe także i tych kandydatów, którzy nie mają świadectwa dojrzałości (matury), a mogą się wykazać jako mini-

mum świadectwem z ukończonych 6-ciu klas szkoły średniej i, jakiegosi jeszcze kursu uzupełniającego.

Podania winny być skierowane bezpośrednio do centrali pomocy dla zdemobilizowanych oficerów w Warszawie, Plac Napoleona (Warecka) 10 i zawierać: 1) Własnoręcznie pisany życiorys. 2) Zaświadczony przez reagenta lub przez miejscowe władze wojskowe odpis świadectwa z ukończonych 6 klas szkoły średniej. 3) Wypełniony kwestionariusz oficerski na blankiecie, który można otrzymać w ekspozyturze rezerwy pomocy dla zdemobilizowanych oficerów, ul. Konstantynowska № 29. 4) Odpis tymczasowej karty zwolnienia z wojska, potwierdzony przez władzę wojskową. 5) Odpisy ewentualnych rozkazów pochwalnych z czasów służby wojskowej, również w podobny sposób potwierdzone.

Posady dla nauczycieli.

Na Pomorzu i Wołyniu wakują posady nauczycielskie w większych ilościach. Kandydaci, posiadający wykształcenie wyższych kursów pedagogicznych, mają złożyć oferty w kuratorjum szkolnym w dzielnicy lub w min. wyz., rel. i ośw. publ. w Warszawie. (bip).

Niżsi funkcjonariusze w urzędach I instancji.

Celem uregulowania i uporządkowania w starostwach etatu niższych funkcjonariuszów (woźnych, gońców i woźniców) województwo poleciło komisarzowi rządu i starostwom przedłożyć niezwłocznie odpisy umów, na mocy których odnośni funkcjonariusze pełnią służbę, przy dołączeniu deklaracji o ich stanie rodzinnym. Na przyszłość przyjęcie i zwolnienie powyższych funkcjonariuszy będzie uzależnione od każdorazowej pisemnej aprobaty urzędu wojewódzkiego. (bip).

Zaświadczenie urzędu skarbowego przy paszportach zagranicznych.

Jak wiadomo, ażeby uzyskać paszport zagraniczny należy przedstawić zaświadczenie urzędu skarbowego, iż nie ma z jego strony przeszkód do wydania paszportu. Zaświadczenia te urząd wydaje o ile dana osoba zapłaciła: 1) wszystkie podatki zaległe, 2) przynajmniej połowę wymierzonej mu

daniny, przyczem jeżeli zostało wniesione odwołanie co do nieprawidłowego obliczenia daniny, petent może płacić połowę sumy, jaka według jego obliczenia przypada na niego. W tym wypadku powinien przedstawić gwarancję poważnej firmy, lub właściciela nieruchomości, głoścące, że w razie, gdyby apelacja nie odniosła skutku, pozostała należność zostanie spłacona, 3) Podatek procentowy od zysków, o ile petent należy do kategorii, którą podatek ten obowiązuje.

Prócz tego należy samemu zagwarantować lub przedstawić gwarancję od osób odpowiedzialnych, że nowe podatki, nałożone podczas nieobecności petenta, oraz resztująca część daniny zostaną opłacone.

Wszystkie te przepisy, nie są jednakże ustalone i mogą być modyfikowane w zależności od różnych okoliczności. (bip).

Osobiste.

22 b. m. dr. Leon Landau obchodzi swój 25-letni jubileusz jako lekarz fabryczny zakładów tow. akc. wyrobów wełnianych Karola Bennicha w Łodzi.

Z miejskiej komisji dla ustalania wieku popisu żydów.

W sobotę, dnia 18 b. m. odbyło się pod przewodnictwem prezesa Rzewskiego pierwsze posiedzenie komisji dla ustalania wieku żydów popisowych, nie posiadających formalnych metryk urodzenia.

Po zaznajomieniu członków komisji z przepisami władz rosyjskich i z rozporządzeniem min. spraw wojsk. uchwalono:

- 1) poddać oględzinom tylko te osoby, które wylegitymują się dowodami osobistymi, względnie zaświadczeniami osób wiarogodnych.
 - 2) podania petentów przed ich załatwieniem przesyłać do urzędu stanu cywilnego, celem sprawdzenia dokumentów.
- Następnie komisja ustaliła według wyglądu zewnętrznego wiek dwóch osób, które po zbadaniu przez lekarzy zaliczone zostały w

popisek roczników 1898 r. i 1897 r. Dwóch zaś petentów, wskutek braku wymaganych dokumentów, postanowiono poddać powtórnie badaniu na najbliższym posiedzeniu komisji.

Miejski uniwersytet powszechny.

Od dnia 20 lutego r. b. w lokalu gimnazjum miejskiego (Sienkiewicza 44) rozpoczynają się systematyczne wykłady z niżej wymienionych cykli działy nauk humanistycznych:

- 1) literatura polska — Zygmunt Krasieński, wykładająca H. Koziołkiewiczówna, czwartki o g. 7 w.;
- 2) historia polska — Epoka porobiorowa, wykładający F. Kruczkowski, piątki i soboty o g. 7 w.;
- 3) historia powszechna: a) Europa Zachodnia na początku wieku XIX (Epoka Napoleońska), wykładający H. Pawłowski, piątki o godzinie 8 w.; b) przewrót ekonomiczny w Europie Zachodniej (w. XV i XVI), wykładający L. Bodzian, soboty o godz. 8 w.;
- 4) Psychologia, wykładający S. Kopicński, czwartki o g. 7 wiecz. (1 wykład — 2 marca).

Systematyczne wykłady z innych działów rozpoczną się w następnych tygodniach. Po każdym wykładzie przyjmuje się w dalszym ciągu zapisy na odpowiednie działy.

Program wykładów na okres od 20 do 25 b. m. wtorek, dn. 21 b. m. o godz. 8 w., Sienkiewicza nr. 44, B. Rozensa — „O barwach”, Dzielnia 44 o g. 7 w. R. Kempner — „Parlament w ogniu krytyki”, środa, dn. 22 b. m. o g. 7 w., Miłsza 45, R. Kempner — „Dlaczego społeczeństwo karze przestępców”, czwartek, dn. 23 b. m. o g. 8 w., Sienkiewicza 44, H. Koziołkiewiczówna — „Zygmunt Krasieński”, piątek, 24 b. m. o g. 7 w., Sienkiewicza 44, F. Kruczkowski — „Epoka porobiorowa”, o g. 8 w. H. Pawłowski — „Europa Zachodnia na początku w. XIX (Epoka Napoleońska)”, o g. 7 w. Dzielnia 44, H. Koziołkiewiczówna — „Naród a społeczeństwo”, o g. 8 w., Kilińskiego 73, M. Gajewicz — „Tatry” (wykład ilustrowany przez zrodzami), o g. 8 w. Juliusza 28,

Za liczne dowody serdecznego współczucia przy grobie drogiego nam i nieodżałowanego

Azriela Rozina

składamy wszystkim serdecznie „Bóg zapłać”.
Przedewszystkiem dziękujemy Stowarzyszeniu Komwojażerów L. O. P. H. i p. Kantorowi Ceswanowi, jak również wszystkim, którzy odprowadzili zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku.

Zrozpaczona rodzina.

T. Wojeński — „Tradycje ruchu robotniczego w Polsce”, sobota, dn. 25 b. m. o g. 7 w., Sienkiewicza 44, F. Kruczkowski — „Epoka porobiorowa”, o g. 8 w. L. Bodzian — „Przewrót ekonomiczny w Europie Zachodniej” (w. XV i XVI); o g. 7 w., Przejazd 69, J. Zaleski — „Dziecko proletariatu a szkoła powszechna”.

Ceny artykułów budowlanych.

Poszczególne powiatowe komisje dla badania cen i zysków podały następujące najniższe ceny na artykuły budowlane: cegła (1000 sztuk) 800 mk., wapno (100 kg.) 220 mk., cement 1000 mk. Drzewo budowlane 1 metr 1200 mk., żelazo 1 kl. 150 mk., gwoździe 280 mk., szkło do szyb 1 metr 1500 mk.

Przepisy dla zakładów fryzjerskich.

W myśl ostatnich rozporządzeń min. zdrowia publ. wszelkie metalowe instrumenty w zakładach fryzjerskich winny być odkażane po każdym użyciu. Instrumenty mają być wygotowywane w 2 pr. rocznie sody lub zanurzone w 5 proc. roztworu karbolu, formaliny i t. p. (bip).

Clou karnawału.

W dniu 25 b. m., jako w ostatnią sobotę sezonu karnawałowego odbędzie się na rzecz L. Z. Tow.

Ochrony kobiet „Reduta artystyczna”. Ponieważ dekoracją sali zajęli się najwybitniejsi artyści naszego miasta, a komisja atrakcyjna przygotowuje urozmaicenia u nas jeszcze nie produkowane, zabawa wzbudziła w mieście wielkie zainteresowanie. Wejście wyłączone za zaproszeniami.

Kryminalistyka.

Domowa rzeźnia. Cyrl Prajs, zamieszkały przy ul. Południowej nr. 29, skoniłskowano 54 funty cielęciny i skórek za to, że cielę zostało zabite w mieszkaniu wyżej wymienionej. (bip).

Amator przewodników elektrycznych. Abram Chil Wajchandler, zamieszkały przy ul. Wschodniej 35, poobcinał przewodniki elektryczne, przez co pozabawił cały dom światła. Wajchandlera aresztowano. (bip).

Podjeźdźca „gentleman”. Na podstawie pisma policyjnego w Poddebkach został aresztowany w Łodzi, przy ulicy Brzezińskiej 59, Józef Ratko, podejrzany o dokonanie napadu bandyckiego. Odesłano go pod eskortą do Grabowa. (bip).

Wypadki.

Nagły zgon. Przy ul. Napiórkowskiej w mieszkaniu H. Jarzębowski, zmarł nagle Franciszek Tomczak. Zwłoki zabezpieczono do czasu przybycia władz sądowo-lekarskich. (bip).

Co kradną? Ze składu Juliusza Eisnera skradziono napojów na ogólną sumę 1 miliona marek. (bip).

OKAZJA!
Z powodu zasobu
Magazyn Mebli
Piotrkowska Nr. 116
I szej piętro front
Sprzedaje **MEBLE, DYWANY**
Po cenach
zniżonych o **50%**

Sypialki machonitowe	od 875 tys
dębowa	585
biała lakier.	135
Stołowe dęb ciemne	385
Gabinety dębowa	195
Garnitury saloonowe	60
Kuchenne urządzenia	65
Burka dębowa	80
amerykańskie	90
Stoły biurowe	0
Potele	5500
Krzeseła wiedeńskie	1400
Łóżka metalowe dźwie	19500
dla do-	
rosłych ang.	33500
Leżanki z mat. patent.	13500
Łóżka polowe	7800

Duży wybór pojedynczych mebli tak nowych, jak używanych, oraz różnych okazyjnych.

Magazyn Mebli 195
Piotrkowska Nr. 116
I-sze piętro front
otwarty od 9-ej do 7-ej bez przerwy.

Poszukuję majstra
fachowca, do uruchomienia i prowadzenia mechanicznej tkalni wstążek i tasemek. Ewentualnie może mieć też mieszkanie. Uwzględnione będą tylko pierwszorzędne oferty. Składać do admin. „Głosu Polskiego” pod „Tasemka”. 844-2

Wspólnik
do prosperującego interesu z dobrym systemem bez żadnego ryzyka, potrzebny z kapitałem od 3-5 milionów marek, posiadam także obszerny lokal w centrum miasta, oferty pod № 250. 2394-3

Skład materiałów elektrotechnicznych wraz z mieszkanem przy ulicy przynajmniej w Łodzi
do sprzedania
oferty nadsyłać do administracji pod „R. T.” 2390-3

Cieżarki
do warsztatów tkackich
oraz wszelkiego rodzaju ruszty i fajerki
Kuchenne dostarcza po bardzo przystępnych cenach.

Odlownia żelaza „Barbara”
ul. Pańska Nr. 6. 2290-8

Inżynier-chemik
z długoletnią praktyką jako kierownik większej fabryki bawełnianej, specjalnie doświadczony w apreturze i farblarni, poszukuje udziału w farblarni lub odpow. poważnego stanowiska. Of. do admin. „Głosu” sub „Chemik”. 214-2

Ogrodnik
lat 36, żonaty, z 20-letnią praktyką, z najlepszymi świadomościami we wszystkich gałęziach swego zawodu, poszukuje odpowiedniej posady. Dobre świadectwa z poważnych posad. Zgłoszenia przyjmuje ul. Przędzalniana № 61, m. 8. 264-3

Pracownia Okryć Damskich
Ch. Korn
ul. Kilińskiego 40, m. 22
Pracownia zaopatrzone w najnowsze fasony. Ceny przystępne. 58-1

Harząd Zw. Kupców i Przemysłowców
Południowa 15,
komunikuje swym członkom, iż
ZALATWIA PATENTY
codziennie od godz. 4-6 po poł. 40-1

Nauczyciel handlowy
stopień uniwersytecki, długoletnia praktyka zagraniczna, przyjmie wykłady w szkołach i na kursach. Pierwszorzędne referencje. Łaskawe propozycje sub. „Teoryk i praktyk” do „Głosu” 548-2

Dr. med. Adolf Engel
Al. 1-go Maja 33, róg Długiej 33.
choroby kobiece i akuszerja
Przyjmuje od 8 do 6-3ej 119-10

Dr. Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 10-12 i 5-7.
Nawrot № 7. 1942-9

Dr. med. H. Lubicz
Piotrkowska 26
Choroby skórne, weneryczne, moczołpłucno. Leczenia istniejącego słońcem i gorądem.
Przyj. od 10-1 i od 5-8 dla pań 4-5.
WUZ 9-1-22. 844-5

Dr. M. Klaczko
Choroby uszu, nosa i gardła.
Godz. przyj. 10-12 i 4-7.
Konstantynowska 13
Łódź, M. 26 W. U. Z. 30 XII 21 r. 1494-18

Dr. med. Julian Kapłański
Choroby wewnętrzne i dźwieci
Andrzeja 31.
Przyjmuje od 4-6 wiecz. 598-1

Dr. Langbard
Zawadzka 10
Choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od g. 4-8 w. 970-16

LEKARZ-DENTYSTA E. SZACKA
przyjmuje od godz. 10-1 i od 3-6 po poł.
Nowo-Cegielniana 24.
WUZ 17, II-21 246-4

Dr. med. Braun
Południowa № 23.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Przyj. od 10-1 i 6-8 Pała 4-5 28-11

Dr. MARJA Józefów-Lewinsonowa
Chor. weneryczne i skórne (dla kobiet i dzieci)
Godz. przyj. od 5-7 pp. i od 2-3 popoł.
Cegielniana 6.
WUZ 22, XI-21 2427-4

Lekarz-dentysta Berta Markus-Nosbaum
Piotrkowska 51.
Przyjmuje codziennie prócz niedziel i świąt od g. 10-1 i 4-7

W. MACIASZEK
Łódź, Pusta 8
Budujemy różnych rozmiarów trały maszyny, kreśliemy mapy i transmisje. 437-8

Do w ruchu będącej tkalni mechanicznej wyrobów bawełnianych poszukiwany wspólnik z kapitałem
Mk. 40.000.000
ewentualnie odstąpię salę z 15 warsztatami i takielami różnych szerokości wraz z siłą. Oferty sub. „S. D.” do „Głosu” 898-1

Windy
różne i mechaniczne. Bloki (flaszonagi) łączuchowe i linowe. Zórawie (krany) obrotowe i przesuwne. Dźwigarki Lewary, Łańcuchy windowe i kalibrowane. Liny stalowe i t. p.
Warszawska Fabryka Henryk Władysław
Warszawa, ul. Chłodna 5. Telefon 47-78.

Zgubiono sznur perełek
dn. 18 lutego w sobotę między 12 a drugą w południe, między Dzielnią a Piotrkowską 143. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wysoką nagrodą Piotrkowska 143, I piętro. 431-1

Spedycyjny
Długoletni urzędnik znający wszystkie działy, zdolny organizator, akwizytor, obecnie kierownik tutejszego domu Spedyc. na Małopolską, zmieni posadę. Zgłoszenia pod Lew 25. 355-1

Szkoła Tańca W. Cipińskiego
Piotrkowska 108.
organizuje dla absolwentów poszczeg. grup specjalny cykl lekcji praktycznych (kurs uzupełniający). 390-2

Młody, energiczny buchalter bilansista
na stanowisku w jednym z najpoważniejszych Tow. Akc. w mieście, władający gruntownie polskim i niemieckim, a także ze znajomością rosyjskiego i angielskiego pragnie zmienić posadę. Łaskawe oferty do Głosu pod „E. M. 25” 2376-1

Koks
Gazownie Miejskie w Łodzi mają do sprzedania około 60 wagonów małego koksu węgla, około 8 wagonów odpadków koksu węgla nieprzetworzonych z generatora. Niższa wiadomość w Gazowniach. Łódź, ul. Targowa 18. 308-3

W sprawie odbudowy Rosji.

(Kilka uwag z powodu odczytu dyrektora departamentu handlowego ministerstwa przemysłu i handlu).

Dnia 16 stycznia r. b. p. Henryk Tennenbaum, dyrektor departamentu handlowego w ministerstwie przemysłu i handlu, wygłosił w warszawskim towarzystwie „Odbudowy Rosji“.

Odczyt ten składał się jakby z dwóch części. W pierwszej — prelegent przedstawił ogólną powojenną sytuację gospodarczą i finansową Europy, w szczególności fakt załamania się przedwojennej równowagi ekonomicznej pomiędzy Europą i Ameryką i odwrócenia się całokształtu okoliczności międzynarodowych na korzyść tej ostatniej. W drugiej części starał się zanalizować rzeczywiste intencje polityczne Anglii, która wystąpiła w Cannes z programem gospodarczej odbudowy Rosji i na tej drodze — Europy.

Prelegent twierdzi, że koncepcja Lloyd George'a, sprowadzająca realiację odszkodowań niemieckich do formy pośredniej (przez wytworzenie w Rosji obiektów koalicyjnych przy pomocy pracy i materiałów niemieckich, dostarczonych na koszt odszkodowań) jest to w zasadzie i to dla pewnej tylko grupy wierzycieli, z Anglią na czele, słuszna. W praktyce jednak koncepcja ta musi się rozbić, wskutek czego upadną również ściśle z nią związane nadzieje na ogólną rekonstrukcję gospodarczą.

Tę ujemną ocenę planu angielskiego prelegent rozwija na tle następujących „rzeczy konkretnych z zakresu rzeczywistości gospodarstwa rosyjskiego“:

1) udział Rosji w handlu międzynarodowym zawsze był stosunkowo nieznaczny, mniejszy od udziału Włoch, Belgii i całego szeregu innych krajów, wynosił przed wojną mniej więcej jedną piątą część udziału Niemiec w życiu gospodarczym świata;

2) zorganizowanie i działalność syndykatu międzynarodowego naraża na znaczne trudności wielorakiej natury — prelegent wspomina tu olbrzymią rozległość terenów rosyjskich, przewiduje antagonizmy między różnokrajowymi grupami kapitalistów, ogólną niechęć ryzykowania kapitałami w niepewnych warunkach rosyjskich, a stąd ograniczenie inwestycji przemysłowych jedynie do rozmiarów pozycji dłużnych, co być może, okaże się niewystarczającym itd. Wreszcie

3) rzecz bardzo ważna, jedna z najważniejszych, choć nie pamiętam, czy to mówić prelegent, czy ktoś inny w dyskusji: „Rosja nie może płacić“.

W tych właśnie względów prelegent dochodzi do przekonania, że odbudowa Rosji przez konsolidację międzynarodową nie ma perspektyw ani realnych szans — powstanie — nastąpi raczej przez sreni — „niezgodnych“ nieskoordynowanych; nie wątpię, że udział Rosji w handlu międzynarodowym nie przyniesie światu tego, czego oczekuje.

Praktyczny obraz rezultatów polityki „angielskiej“ byłby więc, zdaniem p. Tennenbauma, następujący: Anglia ocali niemiecką zdolność nabywczą dla swego eksportu przemysłowego, zrobi, być może, dobry interes na inwestycjach kapitalistycznych w Rosji i, utoruwszy sobie drogę na rynek rosyjski, zachowa go na długie czasy, po odbudowie, która ostatecznie, aczkolwiek nie na tej drodze, nastąpi.

Niemcy znajdą w Rosji doskonały teren dla swej ekspansji gospodarczej. Francja zaś, po zdyskredytowaniu przez życie koncepcji p. Lloyd George'a, będzie musiała pożegnać się ze swymi odszkodowaniami, a jednocześnie straci wszelką podstawę do zbrojnego przyjscia nad Ren, bo Niemcy przecież były pełne dobrej woli i wszystko robiły z inicjatywy Anglii przy aprobacie Francji. W świetle takich perspektyw p. Tennenbaum uważa „Cannes“ za „wybieg angielski“. — Francja zorientowała się w ostatniej chwili co do istotnych tendencji polityki angielskiej, wyrazem tego zrozumienia — upadek Brianda. Wobec tego wszystkiego zachodzi pytanie, po co właściwie Polska ma się śpieszyć do robienia tak modnej dziś w Europie polityki rosyjskiej? — kończy prelegent.

Z tezami prelegenta nie możemy się zgodzić dlatego, że zdaniem naszym nie docenia on rzekomego znaczenia planu Lloyd George'a w obecnych konkretnych warunkach ekonomicznych i politycznych, oraz dlatego, że przypisuje mu niesłusznie charakter manewru politycznego ze szkoda Francji. W szczególności pozwalamy sobie twierdzić, co następuje:

Stosunkowo nieznaczny udział Rosji w przedwojennym handlu międzynarodowym nie jest żadnym dowodem, że obecnie Rosja nie odegra tej wielkiej roli gospodarczej, jaką jej przypisuje koncepcja angielska.

Położenie ekonomiczne Rosji przed rokiem 1914 i po roku 1921 jest zasadniczo inne. — Wszak w międzyczasie cały rosyjski aparat wytwórczy i transportowy uległ zniszczeniu i około 150 milionów ludzi pozostaje od dłuższego czasu bez zaspokajania wielu potrzeb, a inne potrzeby zaspokaja niedostatecznie.

W takich warunkach Rosja sociecka reprezentuje wprost nieobliczalne olbrzymie zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju materiały i pracę wykwalifikowaną, a to zarówno w związku z odbudową swego aparatu wytwórczego, jak i w związku z pokryciem swych niepomiaralnych potrzeb dla celów bezpośredniej konsumpcji. Cóż więc z tego, że przed wojną udział Rosji w życiu gospodarczym świata był stosunkowo nieznaczny, jeżeli teraz, wskutek zmienionych warunków, musi być wybitny i wydatny przez lat kilkadziesiąt co najmniej. Głodna pod każdym względem Rosja będzie przez te kilkadziesiąt lat najpierwszym konsumentem świata, będzie odbiorcą towarów przedewszystkiem tych krajów, które cierpią na nadmiar kapitału przemysłowego, kryzys gospodarczy i bezrobocie. Kraje te są w położeniu tego rodzaju, że swą energię wytwórczą muszą skierować nazewnątrz dokądkolwiek, zaś Rosja sowiecka, wprost przeciwnie, musi importować kapitały obce skądkolwiek i to w niezwykłych ilościach. Można więc twierdzić, że do odbudowy Rosji przez resztę Europy i dla odbudowy reszty Europy przy odbudowie Rosji istnieje realna podstawa, gwarantująca dostateczność skali zapotrzebowań rosyjskich i dostateczny udział Rosji w handlu międzynarodowym, co p. Tennenbaum niesłusznie kwestionuje.

Stanisław Lauterbach.

gotówką 30 procent, a na resztę wystawić czek, płatny w terminie miesięcznym. Podczas rozpraw na ten temat, p. Antonow zgodził się na to, by „wniesztorg“ wpłacał gotówką przy transakcjach 50 proc. ogólnej wartości towarów zamówionych, zaś na resztę firmy polskie udziela kredytu. Zagroził przytem, że o ile warunki te nie będą przyjęte, wówczas wyda on zakaz czynienia zakupów w Polsce, nie tylko za pośrednictwem „wniesztorg“, ale także i przez kooperatywy, które wpłacają gotówką całą należność już w chwili dokonywania transakcji.

Przedsiębiorcy polscy odbyli w tej sprawie we Lwowie i Podwoleńskich naradę i zgodnie zaopiniowali, że w dzisiejszych warunkach jest rzeczą niemożliwą udzielać wniesztorgowi jakichkolwiek choćby najdrobniejszych kredytów.

Zaznaczyć trzeba, że p. Antonow wyraził swe oburzenie z powodu nalożenia przez władze polskie spłaty 15-tysięcznej na każdego przedstawiciela wniesztorga, bądź też kupca rosyjskiego, przybywającego do Polski w celu dokonania zakupów w Polsce. Zaznaczyć trzeba, że rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, ułatwiające częściowo handel z Rosją, nie zostało podobno zakomunikowane władzom ukraińskim, które też nie zostały powiadomione o przepisach handlowych polskich w sprawie obrotu handlowego polsko-rosyjskiego na t. zw. punktach ruchomych. W ten sposób stosunki handlowe Małopolski z Ukrainą odbywają się wyłącznie przez Podwoleńską.

Stan zasiewów.

— 0 —

Na całym obszarze Rzeczypospolitej polskiej zima 1921—22 r. rozpoczęła się wcześniej, już w połowie listopada. Do połowy grudnia panowała pogoda mroźna; mróz dochodził do 18 R. w województwach zachodnich (polskim i pomorskim) 24—25 R. w województwach wschodnich (białostockim, lubelskim, stanisławowskim, tarnopolskim, wołyńskim, nowogrodzkim i poleskim). Ilość śniegu nieznaczna, na zachodzie i południu zachodzie zwiększała się w miarę posuwania się ku północo-wschodowi. W województwach: poznańskim, pomorskim, łódzkim, kieleckim, krakowskim, lwowskim oraz większej części warszawskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, śniegu było bardzo mało, w większej części województwa lubelskiego oraz w województwach: białostockim, wołyńskim, poleskim i nowogrodzkim śniegi były bardzo obfite. W drugiej połowie grudnia nastąpiła odwilż i śniegi na zachodzie i południu państwa prawie całkowicie, na wschodzie zaś i północo-wschodzie częściowo stajały.

Oziminy wcześniejszego siewu były wszędzie w dobrym stanie.

Co się tyczy zasiewów późniejszych, to wskutek posuchy oraz wczesnych mrozów uszkodzona jest pszenica, jak samo częściowo ucierpiały koniczyny i rzepak. Szczególnie ucierpiały zasiewy w województwach: poznańskim, krakowskim (prawie we wszystkich pow.) Mniej ucierpiały zasiewy w województwach: łódzkim, (pow. Brzeziny, Koło, Łask, Łódź, Radomsk, Turek, Piotrków), w warszawskim: (pow. Kutno, Płońsk, Płock, Pułtusk, Warszawa, Rypin); pomorskim: (pow. Brodnica, Chojnice, Chełmno, Kościerzyna, Lubawa, Puck, Świecie). Mało ucierpiały w województwach: stanisławowskim (pow. Kalusz, Stanisławów, Stryj), tarnopolskim (pow. Brody, Borszczów, Zaleszczyń) i całym nieznacznie w województwach lubelskim (pow. Hrubieszów) i wołyńskim (w paru gminach, powiatów Kowel i Ostrog). W województwach: białostockim, nowogrodzkim i poleskim oziminy nie ucierpiały wcale.

W niektórych województwach południowo-wschodnich: lwowskim, stanisławowskim i południowej części lubelskiego myszy wyrządziły szkody w oziminach i koniczynach.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

Notowania wczorajsze.

Gotówka.

Dolary Stan. Zjedn. 3650—3670—3665

Czeki i wpłaty.

Belgia 316
Berlin 17.75—17.25
Londyn 16200—16350—16250.
Nowy Jork 3650—3685.
Paryż 325—332.50
Praga 70.50—70.75
Wiedeń 65.62

Listy zastawne.

4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 rubli 325—320

4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 marek 71—72.70.

5 proc. listy zast. m. Warszawy 325.—320.

5 proc. poz. przozorn. 97.50

Akcje.

Bank Handl. w Warsz. 3025.

Bank Kred. Warsz. 2925 — 2975

Bank Zachodni 1900—2000.

Cukier 20000.

Drzewo 1650

Ostrowiec 7025—7000—7025.

Rudzki 2400—2500.

Starachowice 4825—4900—4875.

Zyrardów 61750—62250

Borkowski 1390—1375—1400.

Bracia Jabłkowski 1270.

Żegluga 1675—1680.

Polska nafta 2300—2275—2285.

Lilpop 3700—3650—3675.

Z czarnej giełdy warszawskiej.

Na nieurzędowej giełdzie warszawskiej notowania były następujące:

Dolary 3675.

Franki 340.

Funty 16350.

Marki niem. 17.05.

Ruble złote 180000.

Ruble srebrne 1070.

Bilon srebrny 500.

Czarna giełda w Łodzi.

W dniu wczorajszym na czarnej giełdzie łódzkiej była tendencja wzrostowa. Obrotów zrobiono niewiele wskutek braku materiału. Popyt na waluty zagraniczne duży.

Kursy kształtowały się następująco:

Dolary 3635—3700.

Marki niem. 17.05—17.60.

Franki franc. 330.50—325.

Franki szwajc. 715—720.

Franki belg. 315—316.

Funty 16150—16300.

Korony austr. 0.6150—0.72

Korony czeskie 70.

Liry 185.

Z giełdy gdańskiej.

GDANSK, 20 stycznia. Na dzisiejszym zeznaniu przedpołudniowym giełdy notowano: Marka polska (sprzedaż) 5.90, (kupno) 5.57 i pół, przekaz na Warszawę 6—5.95; dolary 209—208 i pół, tuncy szteri. 890—885. Tendencja mocna.

Bawełna.

BREMA, 18 lutego. Bawełna 35.90. NOWY ORLEAN, 18 lutego. Bawełna 16.25.

Srebro.

LONDYN, 18 lutego. Srebro loco 33.25, z dostawą 33. NOWY JORK, 18 lutego. — Srebro krajowe 99.62, zagraniczne 64.53.

Czarna giełda

zaczyna handlować akcjami.

Wobec utrudnionej spekulacji walutami wskutek kontroli ministerstwa skarbu, czarna giełda warsz. zdecydowała się zejść nieco z drogi i zajęła się zaniedbaną spekulacją papierami dywidendowymi, t. j. akcjami. Zrobiono zatem „sobie“ w pewnej kawiarni spółkę zaczepno-odporną z kapitałem zakładowym i przyciągnęło do tego interesu kilka banków, które zde-

cydowały się dawać pożyczki „o call“.

I rzeczywiście, widzimy, że akcje wahająco się poszły w górę i wahająco spadają.

Czy zwykła tendencja będzie trwała, bardzo wątpliwy, gdyż publiczność szeroka, grająca na różnicę kursu, dużo już była straciła i niechętnie da się „nowo wciągnąć“ o co grupie spekulacyjnej tylko chodzi. Rzeczywiście, iż akcje przemysłowe stoją zbyt nisko, ale na to grupa czarnej kulisy nie może wcale.

Otwarcie jarmarku w Królewcu.

KRÓLEWIEC, 20 lutego. (PAT). Wczoraj otwarto tutaj jarmark jesienny, w którym bierze udział około 2000 wystawców. Trzeci część wystawy zajmują wyroby tekstylne. Dzienniki zaznaczają, że mimo trudności transportowych przybyło tu wiele osób z państw bałtyckich, zwłaszcza Litwy. Wskutek ogromnego popytu w dziale tekstylnym, zapanowała natychmiast po otwarciu jarmarku haussa. Wielka frekwencją cieszy się dział skór.

Rozkład jazdy.

Pociągi odjeżdżające

ze stacji Łódź-Fabr.	w Koluszkach połączenie do:
Osob. godz. 1.10 do Krakowa	
Pośp. „ 7.00 „ Warszawy bezp.	
Osob. „ 9.20 „ Piotrkowa	
„ 11.05 „ Warszawy pośp.	
„ 15.50 „ Krakowa i Lwowa	
„ 16.50 „ Warszawy bezp.	
„ 19.40 „	
„ 20.40 „ Piotrkowa	
„ 23.10 „ Krakowa pośp.	

ze stacji Łódź-Kaliska:

Osob. godz. 0.12 do Berlina p.	
Osob. „ 2.29 „ Warszawy	
„ „ 3.33 „ Poznania	
„ „ 6.33 „ Warszawy	
„ „ 7.05 „ Sieradza	
„ „ 8.45 „ Warszawy	
Osob. „ 13.24 „ Poznania	
„ „ 16.30 „ Sieradza	
„ „ 18.00 „ Skalmierzyc	
„ „ 18.28 „ Warszawy	
„ „ 22.56 „ Poznania	

Komunikat.

Bal Oficerów 10 Dywizji Piechoty.

W dniu 7 lutego b. r. odbył się bal oficerów 10 dywizji piechoty, który dzięki staraniom i owoconej pracy J.W. Pań Gospodyni przyniósł prócz bardzo pięknego sukcesu moralnego także podobny efekt materialno-kasowy, w formie zebranych 1,260 900 mk dochodu brutto. Po odciążeniu wydatków na samą organizację wieczoru w łącznej sumie 444 415 mk. pozostała okazała kwota 816 485 mk., zastrzeżona poprzednio na cele popierania oświaty i sportu wśród żołnierzy 10 dywizji piechoty.

Uzyskanie powyższych funduszy daje D-twu Dywizji możliwość wydatnego popierania przez czas jednego roku akcji kulturalno-oświatowej oraz rozbudowania wśród żołnierzy zamiłowania do ćwiczeń sportowych. Poczuję się zatem do miłego obowiązku wyrazić imieniem własnym oraz podległych mi oficerów podziękowanie tym wszystkim osobom, które wzięły poprzec intencje organizatorów wieczoru tanecznego.

Przedewszystkiem dziękuję wszystkim J.W.P. Gospodyniom i Gospodarzom balowym, w szczególności zaś J.W. Paniom: Władysławowej Galińskiej, Karolowej Geyerowej, Pawłowej Garapienowej, Juljuszowej br. Helusłowej, Stefanowej Iwanowskiej, Stanisławowej Izyckiej, Tadeuszowej Jastrzebskiej, Antoniowej Kamieńskiej, Stanisławowej Lipkowskiej, Kazimierzowej Rosmarowej, Janowej Rządowskiej, Cezarowej Smogorzewskiej, Adolowej Tochtermanowej, które to Panie rzeczywiście ze szczerym trudem, aby właściwym celem balu zapewnić jaknajpiękniejszy wynik

23 I—1 (—) Małachowski
Pułk i Dowódca 10 Dywizji Piechoty.

W sobotę, dnia 25 lutego 1922 w sali T-wa Miłośników Muzyki ul. Traugutt. 1) odbędzie się wielki koncert p. n. „W k. a. n. e. nadz.“, na który uprzejmie zaprasza

ZARZĄD

402-1 Łódzkiego Ksp. Twa.

Kupujcie bilety i skarbowe

BILET SKARBOWY

na rachunek bieżący w kieszono

Handel polsko-rosyjski.

LWOW, 20 lutego. Z Podwoleńskich donoszą, że w tych dniach przybyła tam większa liczba przedstawicieli kooperatywy rosyjskiej i ukraińskiej, którzy przywieźli z sobą gotówkę w kwocie podobno 1 milarda marek, przeznaczoną na zakupy w Polsce.

Równocześnie przybył z Char-

kowa delegat ukraińskiego komisarjatu dla handlu zagranicznego, zwanego „wniesztorgiem“, p. Antonow, który oświadczył przedstawicielom firm polskich, że „wniesztorg“ może zawierać transakcje handlowe pod tym tylko warunkiem, że polskie przedsiębiorstwa handlowe udziela kredytu 70 proc., „wniesztorg“ zaś zobowiązuje się wpłacać bezwzględnie

Ostrzeżenie.

Marka fabryczna.

Niniejszem zawiadamiamy Szan. Klientów, iż od pewnego czasu ukazały się w handlu towary, z opakowania, jak również osteplowania nader podobne do naszych, ustępujące im jednak bezwarunkowo co do gatunku.

W celu uniknięcia nieporozumień przy nabywaniu naszych towarów, prosimy uprzejmie o zwracanie baczonej uwagi na markę fabryczną, której wzór podajemy.

TOWARZYSTWO AKCYJNE
Widzewskiej
Manufaktury Bawełnanej
dawniej
Heinzel i Kunitzer.

1930-5

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe. Leczenia światłem (Lampa kwarcowa). Przejmuje od 5-1 i od 4 do 6. Dla pan od 4-5.

Zawadzka № 1. 1032-10

Dr. Tadeusz Skibiński

Choroby skórne i choroby kobiece. Akuszerja i choroby kobiece. Piotrkowska 175. Przejmuje 5-6 pp.

MŁODA
sympatyczna panna izraelitka (lekarz-dentysta z pięknym i nowoczesnym gabinetem) chętnie zaprosi do siebie inteligentnego i bogatego człowieka. ewentualnie dobrze usytuowanego, w celu matrymonialnym. Of. sub. „Głosu” w adm. „Głosu” 2577-1

SALA FILHARMONJI.

W sobotę, dn. 25-go lutego r. b. celem zasilenia funduszu E. Z. Tow. Ochr. Kobiet odbędzie się

Reduta Artystyczna Konkurs kostjumowy

Wejście wyłącznie za zaproszeniami. 2389-1
Panie obowiązują maska, panów—strój wieczorowy.

Lloyd Wielkopolski

Schobert i S-ka, Tow. Akc.
Centrala: Poznań :: Łódź, Piotrkowska № 120.
Wielkie Garbary 12. Telefon 7-42.

podaje do wiadomości zainteresowanych klientów, że nawiązał kontakt z
Pierwszorzędnymi domami ekspedycyjnymi w Rumunii i w Wiedniu
dokąd wysyła zbiorowe ładunki,
konwojowane do granicy przez własną straż, zaś od granicy przez konwojentów austriackich i rumuńskich.

Wiedeński MIEDZYNARODOWY Jarmark

19. do 25 marca 1922
Najkorzystniejsza Okazja Zakupu
dla wszystkich branż; przeszło 4000 wystawców z kraju i zagranicy.
Blizsze informacje co do ułatwień podróży i wskazaniem mieszkań przez Wiener Messe A.-G., Wien, VII., Messepalast i przez honorowego przedstawiciela w Łodzi: Polsko-Baltyckie T-wo dla Handlu i Transportu S. A. 2423-2

Pierwszorzędna

pracownia okryć damskich poszukuje inteligentnej panny jako ekspedjentki do przyjmowania klientów. Może być inteligentna krawcowa M. Gurt ul. Piotrkowska 59. 13-1

Pracownia

dziecinnych ubiorów przyjmuje i wykonuje wszelką robotę po cenach przystępnych
H. Ofner
Kilińskiego (Widzewska) 38 ofi. i piętro. 440-0

Kupuję

meble, dywany, maszyny do szycia, futra, garderobę sprzęty domowe płacę najwyższe ceny.
Wajoman, Dalejna 19. w sklepie. 470-15

BIURALISTKA

ze znajomością buchalterji i korespondencji polsko-niemieckiej, pisząca biegle na maszynie, poszukuje odpowiedniej posady. Oferty do „Głosu” sub „R. S. 2016” 045-3

Dr. S. KANTOR

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych.
Piotrkowska № 144, róg Bwanzellokiej.
Godz. przyjmują: od 8-9 r. i od 3-4 p.p. Dla pan 5-6 pp. 130-4

Letnisko

pierwszorz., z laskiem, w dobrym punkcie i zdrowej, leśnej miejscowości tania do sprzedania. Oferty sub. „G. R.” do admin. „Głosu”. 50-3

SAMODZIELNA

przystojna panienka z eleganckiego domu (posag skromny, mieszkanie bogato umeblowane) chętnie poznałaby inteligentnego pana (może i wdow. młodego) na dobrom stanowisku w celu matrym. Of. sub. „Samodzielna” w adm. „Głosu” 2378-1

Kupuję

brylanty, diamenty, srebro, zegarki, stare rzeczy Konstantynowska 7 Miłoh prawa ofiayna i piętro. 771-15

Dr. Bolesław Kon

Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne. Godz. przyj. 10-12 i od 4-7 w Piotrkowska 113.

WYKWINTNE Najnowszych fasonów
Lakier i Pantofle
nabale i maskarady polca
A. STELZNER
Piotrkowska 141.
Przyjmujemy zamówienia, jakoteż wszelkie roboty w zakresie szewstwa wchodzące po cenach przystępnych. 258-3

Obuwie

Danina.

Zostałem upoważniony do wpłacenia daniny, jak również wykonywania handlu patentów, oraz wchodząca w jej kompetencje koncesje.
Michał Reiterger
Andrzeja 7. 961-1

Wyje dzam w końcu Chemnitz

Przyjmuję obstalunki na artykuły dla fabryk poręczosznicznych, trykotażowych i przedziałniczych. M. Błaszowski, Łódź, Pańska № 23. 2372-2

2 pokoje z kuchnią

w Warszawie, 5 minut od dworca Wiedeńskiego przy Marszałkowskiej, dobrze umeblowane, z telefonem, zdadne na biuro, świet. ze składem, do zamiany na odnośne mieszkanie w Łodzi. Oferty prosimy składać pod H. S. W. w ekspedycji tego pisma. 2392-7

Maskaradowe kostjomy

damskie i domina do wypożyczenia. 6-20 Sierpnia (Benedykta) № 20, m. 12, wejście z ul. Gdańskiej. NABOROWSKI. 743-4

Starszy Felczer J. Abramowicz
Piotrkowska 42. 69 12

Buchalter-bilansista

z 12 letnią praktyką, obeszany z wszelkiego rodzaju pracą biurową, władający biegle polskim, niemieckim i rosyjskim poszukuje posady buchaltera względnie kierownika biura. Łaskawe zafiarowania do „Głosu” sub. „Praca 24” 328-2

Za gotówkę

kupimy zaraz duży pian przechoźni lub narożny w śródmieściu.
Oferty z szczegółowymi danymi składać pod K. P. E. E. 196-3

Nowe kostjomy

maskaradowe do wypożyczenia. Nawrot 85, Herman. 432-3

Młody człowiek 29 lat

(izraelita) pragnie zapoznać się w celu matrymonialnym z ładną młotną wdową. Oferty proszę składać do „Głosu” pod „Młody” 70-3

Opłosezenia drobne

A. A. A. Kupuję meble, garderobę, futra, maszyny do szycia, płacę najlepiej. Wajarajoh, Benedykta 19. 2202-10
A1 Kursa angielskiego i francuskiego. Ul. Piotrkowska 120. Władanie językami obcymi powinno być przedmiotem zainteresowania się każdego dbającego o polepszenie swojego bytu. Najlepiej płatne posady, bądź w urzędach, bądź prywatnie, zajmują osoby władające językami najbardziej rozpowszechnionymi t. j. francuskim i angielskim. Blizsze informacje udziela Sekretariat Piotrkowska 120. 2088-10
A. Biurko fotel, stół, ka. stoliki słupki sprzedam tania. Piotrkowska 201. - 4 II piętro front. 2306-2
A1 Meble: sypialnia, stołowa, łóżka, szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki oraz inne sprzedaje Przędziński, Piotrkowska 103. 196-8

absolwentka Konserwatorium udziela lekcji fortepianowej ceny bardzo niskie. Oferty sub. „Konserwatorjum”. 2315-3
Chemik-kolorysta poszukuje posady w fabryce lub drukarni 25 lat praktyki. — Oferty Warszawa, Ulica 6 m. 26. 2386-3
Matematyk, Mieczysław Lubka student Uniw. wrócił z Warszawy i udziela lekcji. Sienkiewicza 20 m. 16. 5-6 po poł. 2396-2
Młody człowiek z średnim wykształceniem i praktyką biurową, znający języki niemiecki, polski, francuski, hiszpański powróciłszy z Francji poszukuje posady w prywatnym przedsiębiorstwie. Oferty do „Głosu” pod „H. C. 50” 421-1
Massyna damska (Pfaff) do sprzedania. Na Piotrkowskiego 27 m. 30 Staszewski. 358-3
NEO-FOSFATYNA GALENA stosowana w dziecięcym szpitalu Św. Ludwika w Krakowie dała b. dobre rezultaty. Do nabycia w aptekach. 2171-10

Ukazywam sprzedam fortepian. Zachodnia 16. Poznańska. 2375-3
Panna „izraelitka” inteligentna z średnim wykształceniem znajdująca się na gospodarstwie i na szyciu pragnie przyjąć posadę w domu inteligentnym, na miejscu lub na wyjazd może być od zaraz. Oferty sub. „Inteligentna” 2378-1
poszukuje inteligentną pannę do 8 latniej — dziesiętyrki od 3 i pół do 7-jej wieści. ul. Dalejna 42 m. 9. 292-1
Przybiłkaj się pier rasy włoskiej Odebrać można na wynagrodzeniem łączna 29 Bochyński. 402-1
planino sagrażone — pierwszorzędne 4500.00 mk, sprzedam. Oferty pod „450” 433-2
Potrzebna hafolarka maszynowa i uceńca. Wiadomość Piotrkowska 92 m. 29. 411-1
Potrzebna zdolna na kamieszolarka. Sienkiewicza 91 m. 14. 2395-3
gutynowana nauczytelka ka muzyki ma 2 gods wolne Oferty do „Głosu” pod „M. Kar.” 416-3

Polecam: towary białe, obrusy, ręczniki, chusteczki, barchany oraz ponocochy L. Rajchert, Zielona 14 298-10
gyplalnia dębowa solidnej roboty do sprzedania. Stolarska Zachodnia 51. 311-7
przedam biurko, lampę, obraz, parawan, łóżko żelazne, wózek ciężarowy. Przejazd 24-3 307-2
przedam maszynę pociosoznoze (Wyndek i Strykop) na trzy cylindry. Iziel 92-120 na 176 na dubeltowe stoły. Koziny, Waryńskiego 11 mies 9. 426-3
przedam magiel Gubernatorska 31. 434-7
przedam amerykańską nową maszynę do piania nłej ceny kupna Ul. Piotrkowska № 215 w biurze od 11-jej do 1-jej i od 4 do 5-jej. 2384-2
demobilizowany żołnierz z 2 klasowym wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek pracy. Na żądanie może rzucić kausje. Oferty proszę składać w ad. Głosu pod M. N. 2374-2

Tapicersko-dekaracyjny zakład przy. wszelkie obstalunki, przerabianie meble, materaca, zakłada Hranki Nawrot 8. 05-1
Urządnik brzozy techniczny (żelaznej), zdolny administrator-buchalter i korespondent zmienni posadę. Wyrobienie tejez wysoko wynagrodzenie ewentualnie odstąpię w śródmieściu Krakowa duży, frontowy z kompletnym umeblowaniem pokoj kawalerski. 405-4 Of. dia „Konrada” do „Głosu”
Założone dokumenty:
Janina zgubiła dowód osobisty, wydany w Łodzi. 2337-3
grestler Eliaz zgubił dowód osobisty, wydany w Łodzi. 405-3
Janina zgubiła dowód osobisty, wydany w Łodzi. 2370-3
wardańska Zofia zgubiła kartę od paszportu wyd. w Łodzi. 2370-3
pielbard Ajak zgubił dowód osobisty, wydany w Łodzi. 2371-3
galijs Kopei zgubił dowód osobisty, wydany w Łodzi. 2389-3

Jordcha Warchiwker — zgubił kartę bezterminowego urlopu rocznik 1901, wyd. w Łodzi paszport zagraniczny, wyd. w Okuzu i serwole nie wjazd do Niemiec 214-8
Małcki Stanisław zgubił dowód osobisty, wyd. w Zdunskiej-Woli, 2-3
Obchowski Mojse Aron zgubił dowód osobisty wyd. w Łodzi 421-3
Janina Ruda zgubiła dowód osobisty, wydany w Łodzi. 442-3
Radziejewska Anna zgubiła dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 297-1
Tuskówna Franciszka użeniła kl. VIII szko. p. Hirschhorny zgubiła matrykulę 10-jej 418-3
Wróbel Walerja zgubiła tymczasowy dowód osobisty, wyd. w gminie Grzybki. 418-3
Janina Jest do odstąpienia sklep w centrum miasta i 2 pokoje. Oferty pod „M. J.” 35-3
Fortepian krótki sprzedam za Mk 300,000, wiadomość u fabrycy „Standar” ul. Włodzka 19. 430-1

Potrzebna zdolna modystka do Salonu M6d. Piotrkowska 99. 2403-2

Zaginął foxterier
wabi się „Bobi”. Odprowadzić za nagrodą — Al. Koseluski 53 m. 4. 2403-1

Zgubiono w pobliżu poczty głównej pęczek kluczy (5-6 szt.) Uprasa się znać o oddanie tychże za wynagrodzeniem w kantorze Pańska 55. 2405-1

MAMKA
ze zdrowym pokarmem poszukujecie natechm i a et. Zgłoście się Zielona 9. Prussak. 2401-2

Odpadki
od owsa można nabyć w fabrycy „Standar” ul. Włodzka 19. 430-1

Jadą do Chemnitz

(Saksonja) przyjmę zlecenie wchodzące w zakres maszyn wszelkiego rodzaju oraz części do takowych. Oferty sub. „Inżynier 800” 326-7

Do magazynu

okryć damskich poszukiwana wykwalifikowana panna. Zgłaszać się Piotrkowska 68 Alter Slegel. 428-3

Folwark

Filipiny do sprzedania 4 wiorst za miastem (Zduńska-Wola) 79 morg z wszelkim inwentarzem Wiadomość na miejscu. 420-1

Czystość
Piotrkowska 44. przyjmuję wszelkie roboty, wchodzące w zakres cyklicznowania, trocinowania i futerowanie posad, sprzątnięcie biur, mieszkanie, i wyzozonienie okien. 379-1

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 350.—, Kwartałnie Mk. 1050.—, Za odosłazenie depłaca się Mk. 50.— miesięcznie, Pnumerata Ogłoszenia: 1000 słów w pierwszym numerze 1000 słów w następnym 500 słów w następnym 250 słów w następnym 125 słów w następnym 62,500 po 10 dniach. Ogłoszenia w wydaniach niedzielnych i świętecznych 25 proc. drożej. Za form. druk ogłoszeń i ofiar. nie odpowiad.